

Laxå kommun
Årsredovisning
2019

Innehåll

1	Fakta om Laxå.....	5
2	Majoriteten har ordet	7
3	Omvärldsanalys.....	9
4	Ekonomisk översikt.....	13
4.1	Årets resultat.....	13
4.2	Sammanfattning av nämndernas verksamheter	15
4.2.1	<i>Kommunstyrelsen</i>	<i>16</i>
4.2.2	<i>Social- och omsorgsnämnd.....</i>	<i>18</i>
4.2.3	<i>Barn- och utbildningsnämnden</i>	<i>21</i>
4.2.4	<i>Sydnärkes miljönämnd.....</i>	<i>23</i>
4.3	Finansiella mål	25
4.3.1	<i>Förändring av eget kapital ska under planperioden 2018-2022 uppgå till minst 2 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Tillfällig sänkning av resultatmålet år 2019 till 1%.....</i>	<i>25</i>
4.3.2	<i>Soliditeten ska förbättras och långsiktigt uppgå till minst 50 %.....</i>	<i>26</i>
4.3.3	<i>Likviditeten ska vid årets slut uppgå till minst en månads skatteintäkter och utjämningsbidrag.....</i>	<i>27</i>
4.3.4	<i>Mål för låneskulden.....</i>	<i>28</i>
4.4	Eget kapital.....	28
4.5	Resultatutjämningsreserv	29
4.6	Likviditet och lån.....	29
4.7	Andra avsättningar.....	30
4.8	Investeringar	30
4.9	Personalkostnader.....	31
5	Måluppfyllelse	32
5.1	Laxå kommuns folkmängd ska bibehållas eller ökas till år 2022 räknat från början av 2019.	32
5.2	Antalet gästnätter i Laxå kommun ska minst uppgå till minst 70 000 per år fram till år 2022.	32

5.3	Senast år 2022 ska Laxå kommun vara bland de 50 högst rankade kommunerna på föreningen Svenskt Näringslivs ranking av företagsklimatet....	33
5.4	Laxå kommun har som målsättning att hälften av alla flyktingar väljer att bo kvar i Laxå minst ett år efter att deras etableringsersättning upphör under perioden 2019-2022	33
5.5	Andelen kommuninnevånare som är nöjda med utbud och upplevelser av fritidsaktiviteter ska öka under planperioden. Målsättningen är att nå en andel på minst 75% nöjda eller mycket nöjda till år 2022.	34
5.6	Andelen kommuninnevånare som är nöjda med utbudet och upplevelser av kultur ska öka under planperioden. Målsättningen är att nå en andel på minst 75% nöjda eller mycket nöjda till år 2022	35
5.7	Folkhälsoindex i Laxå kommun ska öka kontinuerligt för att år 2022 nå ett indikatorvärde på 79.	36
5.8	Laxå kommuns totala sjukfrånvaro ska vid 2022 års utgång uppgå till max 6%.	37
5.9	Minst 85 % av eleverna ska år 2022 ha behörighet till ett nationellt gymnasieprogram.....	37
5.10	Meritvärdet i skolår 9 ska 2022 vara lägst 220.*.....	39
5.11	Personer över 65 år boende i Laxå kommun ska kunna åldras i trygghet med tillgång till en god vård och omsorg och kvalitetsindexet på 4,5 ska bibehållas eller förbättras under åren 2019-2022.....	41
5.12	Laxå kommun ska genom att verka för en god folkhälsa bibehålla andelen över 65 år som har hemtjänst eller som vårdas på korttidsvården eller bor i särskilt boende.	42
5.13	De som kommer i kontakt med individ- och familjeomsorgen, socialpsykiatri och LSS ska uppleva god tillgänglighet, ges möjlighet till delaktighet och inflytande och få ett bra bemötande. Andelen personer som känner att personalen lyssnar på dem ska senast 2022 vara 85 %	43
5.14	Laxå kommun ska nå miljömålen enligt fastställd tidsplan (2027).	43
	5.14.1 Sammanställning av miljömål	44
6	Kommunägda bolag, förbund och gemensamma nämnder	45
6.1	AB Laxåhem.....	45
6.2	Laxå Vatten AB.....	46
6.3	Laxå Värme AB.....	47

6.4	Laxå Kommunfastigheter AB.....	49
6.5	Sydnärkes utbildningsförbund.....	50
6.6	Sydnärkes kommunalförbund.....	53
6.7	Nerikes Brandkår.....	54
6.8	Sydnärkes byggnämnd.....	55
6.9	Sydnärkes IT-nämnd	56
6.10	Taxe- och avgiftsnämnden	56
6.11	Sydnärkes löneförvaltning.....	57
7	Förvaltningsberättelse	58
7.1	Översikt över verksamhetens utveckling.....	58
7.2	Den kommunala koncernen.....	60
7.3	Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.....	61
	7.3.1 <i>Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer.....</i>	<i>61</i>
	7.3.2 <i>Pensionsförpliktelse.....</i>	<i>62</i>
7.4	Händelser av väsentlig betydelse.....	64
7.5	Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	65
7.6	God ekonomisk hushållning och ekonomins ställning	66
	7.6.1 <i>Förändring av eget kapital ska under planperioden 2018-2022 uppgå till minst 2 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Tillfällig sänkning av resultatmålet år 2019 till 1%.....</i>	<i>66</i>
	7.6.2 <i>Soliditeten ska förbättras och långsiktigt uppgå till minst 50 %.....</i>	<i>67</i>
	7.6.3 <i>Likviditeten ska vid årets slut uppgå till minst en månads skatteintäkter och utjämningsbidrag.....</i>	<i>67</i>
	7.6.4 <i>Kommunens samtliga lån ska vara återbetalda senast år 2021. Kommande investeringar ska finansieras med egna medel.....</i>	<i>67</i>
7.7	Balanskravsresultat.....	68
7.8	Väsentliga personalförhållanden	68
	7.8.1 <i>Medelantalet anställda</i>	<i>68</i>
	7.8.2 <i>Mertid och overtid.....</i>	<i>70</i>
	7.8.3 <i>Timavlönad personal.....</i>	<i>70</i>
	7.8.4 <i>Arbetsmarknadsåtgärder.....</i>	<i>71</i>

7.8.5	<i>Redovisning av sjukfrånvaron</i>	71
7.9	Förväntad utveckling	72
8	Den sammanställda redovisningen	75
9	Resultaträkning	76
10	Balansräkning	77
11	Kassaflödesanalys	78
12	Noter	79
13	Driftredovisning	92
14	Investeringar – per projekt	93
15	Nyckeltal	94
16	Ord och begrepp	95

1 Fakta om Laxå

Kommunstyrelse 2019-01-01 – 2019-12-31

Ordinarie

Bo Rudolfsson (KD) ordförande

Anette Schön (KD)

Thorbjörn Bäckrud (KD)

Jan Wallgren (KD)

Sara Pettersson (MP) 1:e v. ordf.

Nils-Olof Tivemyr (C)

Ann-Christin Johazon (C)

Ylva von Scheele (M)

Therese Magnusson (S) 2:e vice ordf.

Kenth Gustafsson (S)

Clara Ericson (V)

Ersättare

Nea Mustonen (KD)

Karina Martinsson (KD)

Regine Persson (KD)

Maud Pettersson (MP)

Paul Särnholm (C)

Arne Augustsson (C)

Bengt-Göran Fredriksson (M) t.o.m. 2019-05-08

Mikael Wallin (M) fr.o.m. 2019-05-09

Christer Johansson (S)

Eva Hermansson

Jerry Karjalainen (V)

Kenneth Lantz (V)

Invånare 31/12

2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
5 622	5 552	5 580	5 664	5 656	5 709	5 643	5 637	5 683

Skattesats

Kommunen	22,18
Landstinget	11,55
Summa	33,73

Mandatfördelning KF 2019-01-01 – 2019-12-31

KD	12
MP	1
C	3
M	3
S	7
V	3
SD	2
Summa	31

2 Majoriteten har ordet

Under 2019 har det fortsatt varit en positiv utveckling för Laxå kommun även om det ekonomiska resultatet blivit mycket mindre än det som förväntades i budgeten. Kommunens ekonomi har under året saktat ned på grund av att verksamheternas intäkter minskat stort. Denna minskning kan förklaras med att ersättningar från staten och från sparade migrationsmedel har minskat då flera av de nyanlända som vår kommun tagit emot gått ut ur den tvååriga etableringsperioden och att våra egna sparade migrationsmedel har tagit slut.

Statsmakterna genom bl.a. Migrationsverket har också ändrat sina riktlinjer så att de ersättningar som vi har förväntat få har minskat eller slopats helt, ibland retroaktivt. Det främst exemplet på detta är det brev kommunen mottog i november 2019 från Migrationsverket där de skriver följande ”Migrationsverket beviljar Laxå kommuns ansökan om ersättning för insatser för nyanlända med särskilda behov med 1 100 350 kronor. På grund av medelsbrist... belopp att betala ut till kommunen blir 0 kronor”. Detta innebär att vår likviditet påverkas direkt, vår balansräkning blir svagare och att vi inte kan lita på att statsmakterna fullgör sina förpliktelser!

Under året har utvecklingen gällande de nybyggnads- och renoveringsprojekt som startats tidigare år fortsatt och vissa projekt har också färdigställts – såsom nya Ramundergården som invigdes i september månad, direkt därefter påbörjades renoveringen av ”gamla” Ramundergården, Postgatan etapp 2, den norra delen färdigställdes i början av hösten, förskolan Riddarborgen på Saltängskolan gjordes klar, renoveringen av Bullen, elevernas uppehållsrum på Centralskolan färdigställdes samt rivningen av Finnerödja gamla skola blev klar under hösten.

De olika projekt som påbörjats tidigare år gällande besöksnäringen framförallt i Tiveden har fortsatt under 2019. Två projekt avslutades – ”Upptäck Tiveden”, som till största delen handlade om hemsidan Tiveden.se och även besökskartan samt förstudien ”Turistbuss Tived” som visade på en god potential för en turistbuss mellan Laxå tätort, via Finnerödja med slutstation vid Nationalparkens huvudentré och tillbaka. Det senare projektet hoppas vi kunna etablera under 2020 med stöd av länsstyrelsen, den lokala näringen och regionen.

Under året visade Svenskt Näringslivs ranking av företagsklimatet att vi ligger kvar ungefär i samma nivå som tidigare, nu på plats 73. Arbetet med företagsklimatet har

fortsatt med ett antal ”rundabords”-samtal under året och ett kontinuerligt arbete på de områden där vi har störst förbättringspotential.

Vi har fortsatt ett mycket gott resultat gällande arbete för nyanlända personer, dvs. de som fått uppehållstillstånd och som gått ur etableringsperioden på två år, med en självförsörjningsgrad på knappt 80 %. När det gäller bosättning i Laxå är det i samma grupp ca 65 % som fortfarande är boende i kommunen.

Det ekonomiska resultatet för kommunen blev sämre än budgeterat och förväntat. Årets resultat på + 1 194 tkr (för koncernen – 4 984 tkr) visar på att inbromsningen gått snabbt och att åtgärder måste vidtas för att få en ekonomi med överskott för att få en tillräcklig likviditet för att betala löner, göra investeringar och övriga satsningar.

Vår gemensamma majoritet med Kristdemokraterna, Centerpartiet och Miljöpartiet vill fortsätta för att skapa en hållbar kommun inom alla dess olika aspekter – ekonomisk hållbarhet, ekologisk hållbarhet och social hållbarhet. Dessa olika aspekter tillsammans med kvalitet i verksamheterna, trivsel och trygghet för invånarna är grundstenarna för en ökad livskvalitet för alla medborgare i Laxå kommun.

Bo Rudolfsson (KD)
Ordförande i KS

Arne Augustsson (C)

Sara Pettersson (MP)
Vice ordförande i KS

3 Omvärldsanalys

Kommunsektorn står inför stora verksamhetsmässiga och ekonomiska utmaningar. Utvecklingen går nu in i ett skede som innebär att kostnaderna för demografin ökar snabbare än intäkterna. Detta kräver ett nytt synsätt på kommunal välfärd och en rad åtgärder från stat, kommuner och regioner.

Sveriges kommuner och regioner (SKR) redogör i det första numret MakroNytt år 2020 det ekonomiska läget. Utdrag ur MakroNytt år 2020:

”Svensk konjunktur fortsätter att försvagas i år. I årets första MakroNytt går vi igenom makroutsikterna för 2020, denna gång med tydlig fokus på omvärldsförhållanden. Konjunkturutsikterna för världsekonomin kan inte beskrivas som särdeles goda och SKR:s prognos antar låg global BNP-tillväxt i år. I stort sett står sig våra senaste bedömningar av den svenska ekonomin (se MakroNytt 3/2019). Våra uppdaterade prognoser för den globala och svenska ekonomin, samt för det kommunala skatteunderlaget, ligger nära föregående prognoser. Bedömningen är att Sverige når lågkonjunktur mot slutet av 2020. Men någon djupare svacka tycks ännu avlägsen och den förutsedda lågkonjunkturen kan beskrivas som ”mild”. Den svagare konjunkturen förväntas addera till de strukturella utmaningar som underliggande präglar ekonomin för kommuner och regioner, inte minst kommande år.

Samtidigt är de starka svenska offentliga finanserna betryggande: utrymmet för att stimulera konjunkturen genom finanspolitik finns. Att stärka kommunsektorns inkomster genom statsbidrag, för att hålla konsumtion och investeringar uppe i en konjunktursvacka, är sannolikt en av de mest effektiva stimulansåtgärderna nu när den penningpolitiska arsenalen är begränsad. Än har Sverige inte nått lågkonjunktur. Hur man än väljer att sammanfatta tillståndet för den svenska samhällsekonomin i stort syns ännu ett hyfsat starkt konjunkturläge. Detta blir slutsatsen om man tittar på industrins kapacitetsutnyttjande eller arbetsmarknaden, men också utifrån mått som syftar till att sammanfatta resursutnyttjandet i hela ekonomin. Medan kapacitetsutnyttjandet inom tillverkningsindustrin ännu kvartal 3 2019 (det senaste utfallet) rapporteras vara mycket högt, syns en tydlig avmattning i de indikatorer som beräknas för det samlade resursutnyttjandet. Fortgår den försvagning som inleddes för ett drygt år sedan blir signalen snart ”lågkonjunktur”, det vill säga svagare konjunktur än normalt. En viktig poäng är dock att vi inte är där ännu, vilket det kan finnas olika uppfattningar om, liksom råda viss förvirring kring (se stycket ”Lägre tillväxt följer vid stark konjunktur”).

Trots att den fleråriga förstärkningen av den svenska arbetsmarknaden bröts för ungefär ett och ett halvt år sedan var sysselsättningsgraden vid utgången av 2019 på en historisk mycket stark nivå; andelen arbetslösa, som försvagats mer tydligt, ligger ännu klart under ett historiskt genomsnitt. De senaste tio årens förstärkning av såväl sysselsättningsgrad som arbetskraftsdeltagande måste dock förstås som en kombination av konjunkturell återhämtning och strukturell förstärkning. Exempelvis räknar SKR, liksom andra bedömare,

med att sysselsättningsgraden "i normalkonjunktur" framöver ligger betydligt högre än ett historiskt genomsnitt. Inte desto mindre: arbetsmarknadsläget är ännu starkt i Sverige, vilket gynnar inte minst basen för den kommunala beskattningen. Emellertid råder i nuläget förhöjd osäkerhet vad gäller läget på arbetsmarknaden. AKU baseras sedan en tid på ett begränsat urval och konfidensintervallen i mätningen är nu extra stora.

Några orosmoln lättar kanske

Det senaste dryga året har tillväxten i världsekonomin bromsat in. Såväl tillväxten för global BNP som för världshandeln påvisar avmattningen. Men vart ska omvärldskonjunkturen egentligen barka 2020? Ska föregående års inbromsning fortsätta; eller väntar en vändpunkt, med efterföljande högre global tillväxt? Utsikterna för världsekonomin tycks vara tämligen svaga. Några riskfaktorer, som präglade makrorapporteringen 2019, kan möjligen ses som mindre "akut osäkra" i ett kort perspektiv. Exempelvis kan "fas-1-avtalet" medge en viss förbättring av handelsrelationen mellan USA och Kina. Och "Brexit" ledde ju under 2019 heller inte till några stora konvulsioner för varken finansmarknaden eller den europeiska ekonomin. Sådana "goda nyheter" kan möjligen ingjuta viss optimism bland företag och hushåll världen över. Många ledande indikatorer tycks också ha bottnat: några har slutat att försvagas medan andra, speciellt de för tillverkningsindustrin, har vänt upp. Läget är dock ännu svagare än normalt enligt flera av dessa indikatorer, vilket ungefär kan tolkas som "tillväxt svagare än trendtillväxt". Därtill infinner sig frågan om denna ljusning i förväntansbilden också ska åtföljas av en starkare faktisk utveckling. Många oklarheter kvarstår rörande världshandeln framöver: tullutspel och tvister mellan USA och Kina, samt mellan USA och EU, liksom handelsförutsättningarna för Storbritannien när väl utträdet ur EU blir skarpt."

Detta var en del av vad SKR skrev i sitt MakroNytt nr 1 år 2020 då innan utbrottet av Corona. Nedan är några kommentarer från SKR:s hemsida efter utbrottet av Corona.

"Svårt att bedöma ekonomiska effekterna

Det pratas också mycket om de ekonomiska effekterna av corona och börserna är extremt volatila. När det gäller konsekvenserna för kommuner och regioner kommer skatteintäkterna att påverkas av den lägre sysselsättningen. Med anledning av det osäkra läget hör många kommuner och regioner av sig till SKR och efterfrågar uppdaterade skatteunderlagsprognoser.

SKR bedömer att utsikterna i omvärldskonjunkturen är ytterst osäkra, även om man kunde förutse den fortsatta smittspridningen globalt och i Sverige. De senaste veckornas turbulens på de finansiella marknaderna utgör i sig en stor osäkerhet för den sorts bedömningar som ligger till grund för en uppdaterad prognos för den svenska samhällsekonomin, och det kommunala skatteunderlaget. Kommuner och regioner måste räkna med att 2020 kommer att bli ett år med betydligt svagare skatteintäkter än vad vi bedömde i februariprognosen.

Uppdaterad lägesrapport 20 mars

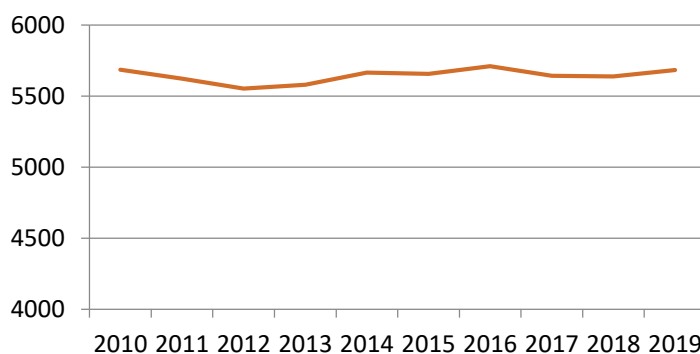
Den 4:e mars presenterade Finansdepartementet en prognos där BNP-tillväxt i år antogs bli 0,5 procentenheter lägre globalt respektive 0,3 procentenheter lägre i Sverige än tidigare

bedömning. Mycket talar just nu dock för att det kan bli en större försvagning än så. Prognosläget är så utomordentligt osäkert att vi avstår från att gå ut med helt ny skatteunderlagsprognos i förväg just nu. Däremot kommer vi den 20:e mars att komma med en uppdaterad bild av läget som ett extra underlag för kommunernas och regionernas skatteintäktsberäkningar.”

Laxå kommun

Laxå kommun har under en period haft en ökande befolkningsutveckling år 2014-2019. De senaste tre åren har dock ökningstakten planat ut och man ser en mer blandad utveckling. Under 2019 har antalet invånare ökat med 49 invånare jämfört med året innan. Befolkningsutvecklingen är positiv för kommunens skatteintäkter men även för samhällets utveckling i övrigt. Den främsta orsaken till befolkningsutvecklingen är de överenskommelse som Laxå kommun tecknat med Länsstyrelsen om kommunalt flyktingmottagande och mottagande av ensamkommande flyktingbarn. En annan bidragande orsak utgörs av att ett antal nysvenskar väljer att bosätta sig i Laxå. Hur utvecklingen av nyanlända och därmed befolkningsutvecklingen ser ut de kommande åren är mycket osäker. Osäkerheten speglas också av de beslut som fattas om mottagande och fördelning av nyanlända. Kommunens åtagande för nyanlända har stabiliserats under de senaste två åren.

Befolkningsutveckling

Laxå kommun påverkas dock fortfarande kraftigt av den demografiska sammansättningen. Födelseunderskottet har dock minskat under år 2019 och talet för födda och döda närmar sig varandra. En stor rörlighet syns i både in- och utflyttningen men där kan vi se en positiv förändring där utflyttningen har minskat.

År	2015	2016	2017	2018	2019
Födda:	55	52	41	45	60
Döda:	-81	-63	-80	-79	-78
Inflyttning:	548	633	390	449	427
Utflyttning:	-530	-539	-417	-421	-360
Förändring	-8	53	-66	-6	49

4 Ekonomisk översikt

4.1 Årets resultat

Laxå kommun redovisade ett sammanlagt resultat på 1,2 mnkr, vilket är 2,7 mnkr sämre än det budgeterade resultatet på 3,9 mnkr. Verksamheternas intäkter redovisade totalt ett underskott på cirka 1,3 mnkr lägre än budgeterat. Verksamheternas kostnader var drygt 8,7 mnkr högre än budgeterat och kostnaden för avskrivningar låg på 0,9 mnkr lägre än budget.

Det finns flera förklaringar till att det redovisade resultatet blev drygt 3 mnkr sämre än budgeterat. Underskott mot budget i nämnderna barn- och utbildningsnämnden var 6,4 och i social- och omsorgsnämnden 11,6 däremot så hade kommunstyrelsen en positiv avvikelse mot budget med 2,7 mnkr och finanserna blev 12,5 mnkr bättre än budget.

Personalrelaterade kostnader. Löner, sociala avgifter, pensioner har blivit lägre än budgeterat med 7,2 mnkr om man inte tar hänsyn till det besparingskrav på 12,5 mnkr som uppstod då verksamheternas budget inte var i ram. Om man tar hänsyn till dessa så är kostnaderna högre än budget med 5,4 mnkr.

Politisk prioritering. I budgeten har kommunen avsatt 2 mnkr för politisk prioritering hela 2 mnkr återstår som oförbrukat. Vilket gör att det inte belastat utfallet i år. Hade den förbrukats så hade resultatet blivit negativt.

Välfärdsmedel avsatt till underhåll och nybyggnation av verksamhetslokaler på 4 mnkr har utnyttjats med 4 mnkr av skolan.

Under 2019 har kommunen eftersökt medel för kostnader i samband med kommunens migrationsåtagande. Delar av medlen har dock omfördelats till verksamheterna och använts under året för kostnader som bland annat uppstått i samband med kommunens migrationsåtagande. Del av bidragen som kommit in i år och avser år 2017 ligger kvar på finanserna eftersom kompensation lämnades till verksamheterna i samband med 2017 års bokslut. Då hämtades kompensationen från balanserade migrationsmedlen.

Finansnetto. Under 2019 har de finansiella kostnaderna ökat p.g.a. att nedskrivning gjorts av de räntebärande finansiella instrumenten med 84 tkr ned till marknadsvärdet per den 31 december. Totalt sett i år ger dock dessa räntebärande finansiella instrument ett överskott. Räntekostnaderna har minskat på grund av återbetalning av lån. Kommunen hade vid ingången av året placerat 32,5 mnkr i räntebärande papper vid slutet av året uppgick dessa till 29,5 mnkr dessa har bidragit till att öka de finansiella intäkterna på ett bra sätt. Att de finansiella instrumenten har realiserats beror på att de fallit ut och ska användas när lånet ska amorteras under år 2020. Totalt redovisar finansnettot ett överskott på 4 mnkr, vilket är 2 mnkr bättre än budget. De största posterna som gett överskottet mot budget är återbäring från Kommuninvest på ca 0,8 mnkr, utdelning från dotterföretag 1 mnkr, nettoöverskott från

placeringarna 0,7 mnkr.

Totalt ökade skatteintäkterna med 4,4 mnkr jämfört med 2018 vilket motsvarar en procentuell ökning på 1,7 %. Befolkningen ökade och det bodde fler i kommunen 1 november 2018 jämfört med samma period året innan. Generella statsbidrag och utjämningsbidrag ökade med 3,8 mnkr utav dessa utgör 10,2 mnkr Laxå's del av regeringens beslutade välfärdsmedel.

Personalkostnaden har ökat 1,8% vilket i princip är en minskning med tanke på de löneökningar som sker mellan åren och antalet anställningar har minskat relativt mycket jämfört med året innan. Tillsvidareanställningar har minskat med 15 årsarbetare och visstidsanställningar har minskat med 21. Personalkostnaderna utgör 78 % av skatteintäkter och generella bidrag och i kronor uppgår det till 280 737 tkr för år 2019 (f.å.78 % /275 711 tkr).

Utöver de 4 finansiella målen har kommunfullmäktige beslutat om 14 övergripande mål som har fördelats under de olika nämndernas ansvar. En värdering av målens uppföljning görs i olika färger. En röd markering innebär att målet ej är uppfyllt och grönt att målet är uppfyllt inom angiven tidsram. Mål med en längre tidsram än 2019 som inte har uppnått måloppfyllelsen men där aktivt arbete pågår med att förbättra resultatet markeras som gul. För 2019 har kommunen uppnått full måloppfyllelse på fem av fullmäktiges fastställda mål, två mål är ej uppfyllda. Sex av målen är markerade som gula och beräknas klara måloppfyllelsen inom utsatt tid. Ett mål har inte redovisat något värde vilket kommer att kompletteras under år 2020 för antalet gästnätter, statistiken blir inte tillgänglig förrän senare i mars. Sammantaget får kommunens målarbete betraktas som väl utfört.

Koncernens resultat blev negativt med 4,9 mnkr vilket är 17 mnkr mindre än 2018 detta är att betrakta som ett svagt resultat. Det är framförallt Laxå Värme AB som gjorde ett minusresultat efter finansiella poster på 4,9 mnkr och Sydnärke utbildningsförbund som gjorde ett negativt resultat med -16,9mnkr(vår andel ca -3,2 mnkr) Verksamhetens intäkter har minskat med 28 mnkr och verksamhetens kostnader minskade med 9 mnkr. Den största anledningen till intäktsminskningen beror på att de totala bidragen har minskat med 24 mnkr och den största anledningen till kostnadsminskningen beror på att köp av huvudverksamhet har minskat med 8 mnkr. Avskrivningarna ökade med 0,1 mnkr och finansnettot försämrades med 0,6 mnkr.

Analys och framtidsutsikter

Laxå kommuns och koncernens finansiella utveckling har varit god de senaste åren även om vi ser ett trendbrott under år 2019 med ett försvagat resultat. De starka resultaten tidigare år har bidragit till kraftigt ökad likviditet och soliditeten. En bidragande orsak till den starka ekonomiska utvecklingen är det migrationsåtagande som kommunen haft de senaste åren. Ökade statsbidrag som en följd av ökat invånarantal och bidrag för nyanlända, i kombination med ett väl planerat mottagande och bra boendeavtal, har bidragit till en god resultat- och likviditetsutveckling.

Den goda ekonomiska utvecklingen har också bidragit till att kommunen, via kommunens

bolag, fått möjlighet att göra extra satsningar på underhåll av kommunens verksamhetslokaler, gator och vägar. Men även andra framåtriktade satsningar som Laxå kommun som plats och varumärke. Finansiellt kommer kommunen, om resultatmålen uppnås, att fram till år 2021 minska låneskulden till noll.

För de närmaste åren och beroende på befolkningsutvecklingen kommer den ekonomiska utvecklingen försvagas och det bör planeras för en mer stramare ekonomisk utveckling. Nationellt sett kommer skatteunderlaget att minska på grund av lägre tillväxt och fler invånare i landet. För Laxå kommun kommer, efter den nationellt restriktivare flyktingpolitiken, migrationsåtagandet att minska. Det innebär att befolkningsutvecklingen och bidrag från migrationsverket också kommer att minska. Eftersom det dör fler än det föds i Laxå kommun är utmaningen att öka inflyttningsnettot på nya sätt. Laxå kommun har ett relativt stort migrationsåtagande vilket innebär att verksamheter har skapats och utvecklats i omfång det senaste åren, vilket är viktigt att beakta kostnadmässigt när migrationsåtagandet minskar eller förändras bidragsmässigt. Det är därför viktigt att även balansera migrationsmedel till kommande avvecklingskostnader.

4.2 Sammanfattning av nämndernas verksamheter

Barn- och utbildningsnämnden redovisar en negativ avvikelse utifrån budget med 6,4 mnkr, Social- och omsorgsnämnden redovisar en negativ avvikelse mot budget på 11,6 mnkr och Kommunstyrelsen redovisar en positiv avvikelse med 2,7 mnkr. Sammantaget redovisar nämnderna ett negativt resultat på ca 15,3 mnkr.

Per första september har kulturverksamhetens budget överförd till kulturnämnden men redovisas i år i sin helhet under kommunstyrelsen på grund av redovisningstekniska skäl. Nämndernas ramar har förändrats under året med kompensation för 2019 års lönerrevision.

Ramjusteringar 2019					
Ramanslag	Bun	Son	Ks	Miljö	Summa
Grundram 2018	-86 127	-123 872	-95 347	-940	-306 286
Skolsatsning	-3 600				-3 600
Välfärdsatsning Son		-3 000			-3 000
Organisationsanpassningar, centralisering äldreomsorgen		-3 182			-3 182
Tillfälligt tillskott BUN, 1% resultatmål	-3 000				-3 000
Kortidsplatser		-2 000			-2 000
Välfärdsmedel till ökade hyror och underhåll	-4 000				-4 000
Kultursatsning			-2 000		-2 000
Förstärkning BUN åk 6	-600				-600
Kulturverksamhet	4 500		-4 500		0
Fritidsverksamheten	4 500		-4 500		0
					0
Aktuell nämndram KF december 2018	-88 327	-132 054	-106 347	-940	-327 668
Lönejustering 2018	-2 024	-2 802	-758	-224	-5 808
Lönejustering 2019	-1 452	-1 665	-624	-163	-3 903
					0
Ny nämndram	-91 803	-136 520	-107 728	-1 327	-337 379

4.2.1 Kommunstyrelsen

Verksamhet och mål

Året 2019 präglades av omställning och anpassning till nya ekonomiska förutsättningar. Laxå kommuns stora flyktningmottagande åren innan genererade stora statliga bidrag och ersättningar. Medlen har i stor utsträckning använts till att ge de nyanlända en bra start i Sverige och i Laxå.

När allt fler flyktingar lämnar etableringsfasen minskar behoven av stöd och därmed också de statliga bidragen. Med minskade intäkter från staten minskar även de medel som kommunen fonderat.

Laxå kommun har sämre förutsättningar att finansiera produktion av välfärd än många andra kommuner. Det beror på lägre skatteintäkter per invånare och att små och utspridda enheter kostar mer att driva än stora. Därför var det glädjande att det nya kostnadsutjämningsystemet kompenserar för detta på ett bättre sätt än tidigare.

Varumärket Tiveden stärktes ytterligare under året vilket bland annat resulterade i rekordmånga besökare till nationalparken och andra områden i Laxå kommun. Satsningen att bygga vårt varumärke, Bilden av Laxå, på Tiveden och Tivedens Ekoturismområde känns allt mer riktig och klok.

Under året bildades en ny kulturnämnd med ansvar för kommunens kultur- och fritidsverksamhet. Laxås kulturverksamhet utvecklades under året i en klart positiv riktning med ett stort antal arrangemang, utställningar mm. Flera arrangemang genomfördes i Finnerödja och i Hasselfors.

Integrations- och arbetsmarknadsenheten har trots minskade ekonomiska förutsättningar bedrivit en framgångsrik verksamhet. Det stora flertalet av de nyanlända som lämnar etableringsfasen har sysselsättning och inkomst.

Miljöförvaltningen har en allt mer utvecklad tillsynsverksamhet med en hög ambitionsnivå med avseende på genomförande av tillsynsbesök. Syftet med tillsynen är att de nationella miljömålen nås. Förvaltningen leder och samordnar även kommunens miljöstrategiska arbete på ett framgångsrikt sätt. Detta innebär även att förvaltningen stödjer kommunens miljödiplomeringsarbete.

Byggförvaltningen träffar kommunens plangrupp regelbundet. Ett relativt stort antal hanterades under året, men flertalet avsåg tillbyggnationer. Inom Laxå tätort finns ett antal omoderna detaljplaner som byggförvaltningen successivt moderniserar.

Enheten för lokal- och miljöservice bedriver en fortsatt uppskattad verksamhet med en tydlig miljöprofil. Bland annat tvättas all tvätt numera med avjoniserat vatten och utan kemikalier.

Kostverksamheten utvecklades under året i positiv riktning. Det nya köket i Ramundergården invigdes med ny personal. I Finnerödja skola pågår ett projekt med måltiden som pedagogiskt verktyg där såväl måltidspersonal, lärare som elever är engagerade. Projektet bedrivs tillsammans med Örebro universitet.

Ekonomi

Kommunstyrelsen redovisade ett resultat på 2,7 mnkr i förhållande till budgeterat resultat för år 2019. I år redovisas hela utfallet för Kulturnämnden under kommunstyrelsen. Den 1 september år 2019 blev Kulturnämnden en egen nämnd och under nästa år kommer detta resultat inte ingå i kommunstyrelsens redovisning.

Kommunstyrelsen redovisade investeringar på 5,9 mnkr för 2019. Det är 2 mnkr mindre än budget och budget överförd från år 2018 tillsammans. Överföring av investeringsbudget till år 2020 görs för projekt som inte är färdigställda eller påbörjade, överfört belopp uppgår till 1,7 mnkr.

Internkontroll

Intern kontroll område och metod:

- Avtalstrohet, granskas genom stickprovskontroll
- Återsök av moms, granskas genom stickprovskontroll
- Efterlevnad av attestreglemente granskas genom stickprovskontroll av fakturor mot attestreglemente
- Frånvaroregistrering i Personec granskas genom stickprovskontroll
- Kontroll av att cheferna är certifierade i arbetsmiljö, fullständig genomgång

Resultat:

Kontroll av efterlevnad av avtalstrohet har gjorts. Utav tio stickprov har tre avvikit. Förslag till åtgärd för att motverka fel är ökat administrativt stöd till chefer. Planen är att

ekonomienheten informerar om detta vid chefsdagen i maj.

Återsök av moms fungerar bra.

Attestreglementet uppdateras i Navigatorn på begäran av behörig chef vid nyanställning, avslut eller förändring av behörighet. Det informella attestreglementet följs. Uppföljning av avstämning av Navigatorn mot delegationsordning bör uppdateras.

Vid kontroll av frånvaroregistrering i Personec konstaterades att rutinen följs hos majoriteten av verksamheterna. Förslag till åtgärd för att motverka fel är ökat administrativt stöd till chefer med stora personalgrupper.

Det är många nya chefer vilket resulterat i att alla inte fått möjlighet att gå arbetsmiljöutbildningen. Personalenheten följer upp att alla får utbildningen i takt med att den erbjuds och i takt med att det finns lediga platser på utbildningen.

4.2.2 Social- och omsorgsnämnd

Verksamhet och mål

Kommunfullmäktige riktar **tre övergripande mål** till social- och omsorgsnämnden. Det första inriktas mot att våra invånare ska kunna åldras i trygghet och ha tillgång till god vård och omsorg. Årets framräknade brukarindex (4,7) visade att målet uppnåddes och förbättrades jämfört med 2018 (4,6). Det andra målet handlar om att nämnden genom att verka för en god hälsa ska kunna bibehålla eller minska andelen som är i behov av hemtjänst, korttidsvård eller boende. Detta mål uppnåddes helt. De som är i kontakt med nämndens verksamheter ska uppleva god tillgänglighet, delaktighet och gott bemötande. Brukarundersökningar genomfördes med gott resultat och målet uppnåddes.

Social- och omsorgsnämndens omställningsarbete har gått under namnet **Omställning SON 2017-2019** som har omfattat genomförande av fem delprojekt. Av dessa fem slutfördes fyra under 2019 och ett återstår att genomföra 2020. Delprojektet **Framtida organisation** slutfördes i januari, då övergång till ny ledningsorganisation med två chefsled istället för tidigare tre skedde, med ny verksamhetschef och flera nytillträdna enhetschefer. Delprojektet **Byggprocess Nya Ramundergården** försenades vid flera tillfällen, men den nya byggnaden stod inflyttningsklar i slutet av augusti. Delprojektet **Omställning äldreomsorgen** består av fyra etapper. Den första etappen, flytt in i nya Ramundergården genomfördes i september och de resterande tre etapperna kommer att genomföras under vårterminen 2020, allt eftersom den befintliga delen av Ramundergården blir färdigrenoverad. Delprojektet **Storkök** har slutförts och köket kunde börja leverera ut mat till särskilt boende och korttidsvård under hösten. Det femte och sista delprojektet **Ekonomi** slutfördes också under året i samband med att ledningen påbörjade ett effektiviseringsarbete kring förändrad bemanning, schemaläggning och personalplanering.

Kommunfullmäktige gav SON sju uppdrag för 2019 och av dessa slutfördes fyra: framtagande av kompetensutvecklingsplaner för samtliga anställda, säkerställa larmfunktioner för enskilda, genomförande av utflykter för äldre personer med hemtjänst samt utreda

införande av en rökfri zon runt Ramundergården. Tre uppdrag återstår inför 2020: minimera antalet personal inom hemtjänsten som kommer till varje person, utreda införande av förenklad biståndsbedömning samt utveckla uppdragen till frivilligverksamheterna, inklusive väntjänsten.

Den nya betalansvarslagen ställde höga krav på nämndens verksamheter, där svårt sjuka individers behov med mycket kort varsel ska tillgodoses i hemmiljön. Nämnden klarade hemtagningen med gott resultat, dock med ett högt nyttjande av korttidsvård men även med ökade insatser från hemtjänst och hemsjukvård. Frånsett de timmar som avser hemtagning och trygg hemgång sjönk efterfrågan på hemtjänst till den lägsta nivån på fem år. Plattsituationen förbättrades och det blev under slutet av året möjligt för verksamheten att verkställa beslut om särskilt boende inom föreskriven tid. Inom individ- och familjeomsorgen sågs en ökning av försörjningsstödet, delvis till följd av förändrad omklassificering av hushållen (från flyktinghushåll till övriga hushåll efter tre år som nyanländ), men också till följd av Arbetsförmedlingens avveckling från orten och budgetanpassningar på arbetsmarknadsenheten. Socialtjänsten ser en ökning gällande våld i nära relation och hedersproblematik och fick i ett par fall placera familjer i skyddat boende. LSS-verksamheten/socialpsykiatri fick flera nya kontaktpersonsärenden.

Ett assistansärende avslutades i maj, då brukaren flyttade till annan kommun, men beslut om ett nytt assistansärende verkställdes under sommaren med ett högt antal beviljade timmar.

Ekonomi

Resultat

Social- och omsorgsnämnden redovisade totalt ett underskott med 11 277 tkr.

Socialchef och övergripande funktioner redovisade ett underskott med 1 307 tkr.

Äldreomsorgen inklusive bemanningsenheten redovisade ett underskott med 7 397 tkr och IFO/LSS/Socialpsyk redovisade ett underskott med 3 689 tkr.

Planeringsreserv

I enlighet med kommunfullmäktiges direktiv har social- och omsorgsnämnden en planeringsreserv om minst 1 % av tilldelad budgetram. Reserven är 1 349 tkr, vilket motsvarar 1 % av tilldelad budgetram som var 134 859 tkr före löneökningarna för år 2019. Planeringsreserven använde för perioden 234 tkr för brandåtgärder på Tallbacken och en ny diskdesinfektor till Gläntan.

Bakgrund till underskottet

Trots ett omfattande budgetarbete inför 2019 lyckades verksamheten inte komma in i den tilldelade ramen, utan gick in i 2019 med ett underskott på 5 158 tkr. Dessa fördelades ut som ett ospecificerat sparbeting procentuellt på samtliga enheter och ger utslag i form av negativ budgetavvikelse varje månad. De åtgärder som har pågått under 2019 för att komma tillrätta med avvikelsen har ännu inte kunnat ge önskat resultat, utan budgetavvikelsen har

ökat ytterligare. Ett antal kostnadsreduceringsåtgärder presenterades för nämnden vid augusti månads sammanträde.

Budgetavvikelsen är en följd av att verksamheten utökats i högre takt än budgetramen, konsekvenser av lagändringar, minskade statliga intäkter, obalans i bemanningen och merkostnader till följd av pågående omställning. Att omställningen blivit uppskjuten och försenad vid flera tillfällen innebär att möjligheten att genomföra nödvändiga effektiviseringar också blivit försenade. Pågående omställning medför också engångskostnader som belastar 2019 och 2020.

Den största orsaken till årets underskott är den obalans som funnits när det gäller bemanningen i våra verksamheter. Grundbemanningen var inte fullt finansierad 2019, vilket ledde till ett antal obudgeterade vakanser som gått runt på vikarier, med budgetavvikelse till följd. Konsekvensen har också blivit att det saknats vikarier vid annan lång- och korttidsfrånvaro, vilket genererat att ordinarie personal blivit utbeordrade och övertidskostnader. Det tidigare gällande lokala årsarbetstidsavtalets utformning begränsade möjligheterna till en kostnadseffektiv bemanning. Obalansen ledde till en tidskrävande administration runt vikariehanteringen, bristande kontinuitet i verksamheterna och höga personalkostnader.

Nya korttidsplatser tillskapades 2018 utan full finansiering, vilket skapat underskott i resultatet. Betalansvarslagen innebär att kommunen har fått ett betydligt större ansvar för svårt sjuka människor och med kort varsel ska tillgodose dessa individers behov i hemmiljö eller korttidsvård. Vi har haft ett högre antal hemtagningar 2019 jämfört med 2018 (208 vårdtillfällen jmf med 165) och klarat att ta hem dem med kortare varsel 2019 jämfört med 2018. (0,5 dagar/snitt jmf med 0,7).

De statliga intäkterna i form av stimulansmedel och migrationsmedel minskade i snabbare takt än behoven, vilket är ytterligare en förklaring till nämndens svårigheter att klara budget. Nämnden får inte full täckning för migrationsrelaterade kostnader.

Sammantaget

2019 och 2020 är omställningsår, där verksamheten genomgår stora förändringar, som medför en del merkostnader, både vad gäller hyreskostnader, personalkostnader och kostnader för att inreda och färdigställa lokaler. Först när den nya organisationen är satt i sin helhet finns förutsättningar för att fullfölja effektiviseringen av verksamheterna fullt ut.

Intern kontroll

Intern kontroll har ägt rum inom de områden som social- och omsorgsnämnden beslutat, den 23 april 2019.

Social barnavård; kontroll att utredningstider hålls (skyndsamt, men max 120 dagar)

Kontrollen har ägt rum. Den kortaste utredningstiden är 14 dagar och den längsta 209 dagar. När utredningstiden överskrider fattas särskilt förlängningsbeslut av social- och omsorgsutskottet. Den genomsnittliga utredningstiden är 115 dagar. Ingen ytterligare

åtgärd.

Socialpsykiatri; kontroll att alla brukare har en genomförandeplan.

Kontrollen har ägt rum med resultatet att 90 % av brukarna har en genomförandeplan. Planerade åtgärder är att säkerställa att 100 % av brukarna har en aktuell genomförandeplan. Detta sker i samverkan mellan individ- och familjeomsorgen, utförarenhet och brukare.

HSL; kontroll av läkemedelsförråd

Rutinen att kontrollera läkemedelsförrådet har fungerat delvis 2019. Under 2019 har Nya Ramundergården färdigställts och i det skedet avvaktade ansvarig MAS (medicinskt ansvarig sjuksköterska) och MAS-kollega från Karlskoga tills dess att det var klart. Därefter har inte MAS-kollega kunnat närvara vid den kollegiala granskningen. Däremot har narkotikaklassade och andra läkemedel kontrollerats och räknats månatligen och vid avvikelser har MAS kontaktats och avvikelserna hanterats. Den kollegiala kontrollen är planerad att äga rum i början av 2020.

4.2.3 Barn- och utbildningsnämnden

Verksamhet och mål

År 2019 präglades av fokus på åtgärder för att komma till rätta med såväl årets budgetunderskott som på att planera åtgärder för budget i balans utifrån preliminära ramar för 2020. Förvaltningen arbetade med att planera och verkställa organisationsförändringar i ljuset av det ekonomiska läget. Under hösten minskades antalet tjänster inom grundskolan med tillhörande verksamheter. Samtidigt vidtogs organisatoriska åtgärder för att effektivisera och skapa bättre förutsättningar för det pedagogiska och administrativa arbetet samt för att stärka utvecklingsarbetet.

Under perioden maj-augusti 2019 förändrades förvaltningens organisation på så sätt att samtliga förskolor organiserades i ett rektorsområde och grundskolorna i två, samtidigt som sammanslagningen av Lindåsens skola med Saltängsskolan genomfördes. Syftet med förändringen av rektorsområdena var bland annat att stärka rektors pedagogiska ledarskap samt att skapa en ökad likvärdighet mellan förskolorna respektive grundskolorna. Samtidigt lades ett större fokus på regelbundet arbetsmiljöarbete på såväl övergripande som enhetsnivå.

Antalet barn och elever i förskola och skola ökade. Huvudmannen beviljades dessutom statsbidrag för mindre barngrupper i förskolan.

Den samlade elevhälsan utvecklade ett nytt arbetssätt i syfte att stärka det tvärprofessionella arbetet och att, tillsammans med en reviderad elevhälsoplan, ge förbättrade förutsättningar för det främjande och förebyggande elevhälsoarbetet.

Samverkan mellan barn- och utbildningsförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen, socialförvaltningen (individ- och familjeomsorgen) och måltidsenheten fortsatte att

utvecklas under året.

Arbetet med att ta fram respektive revidera rutiner och planer samt uppdragsbeskrivningar intensifierades. Försteläraryppdragen förtydligades och knöts till förvaltningens prioriterade utvecklingsområden. Under slutet av 2019 tillsattes också en förste förskollärare som stöd för förskolans utvecklingsarbete. Under hösten 2019 ingick Laxå kommun ett tvåårigt avtal med Örebro universitet om forskningsprojekt för förskola och skola.

Under våren 2019 togs en handlingsplan fram för Centralskolan utifrån slutsatserna i den kulturanalys som genomfördes under 2018. Arbetet med att genomföra handlingsplanen påbörjades under hösten.

Under hösten genomförde Skolinspektionen en så kallad regelbunden kvalitetsgranskning av Centralskolan samt huvudmannen. Såväl Centralskolan som huvudmannen fick överlag goda omdömen för sitt arbete och ett fåtal, mindre områden att åtgärda.

Elevernas slutbetyg i årskurs 9 förbättrades jämfört med föregående år. Betygen i årskurs 6 gick dock nedåt.

Ökad måluppfyllelse och pedagogisk kontinuitet i undervisningen från förskola till och med årskurs 9 fortsätter att vara det överordnade målet för 2020. Den nya modell för huvudmannens och enheternas systematiska kvalitetsarbete och utvecklingsarbete som beslutades under 2019 behöver fortsätta att utvecklas. Samtidigt behöver arbetet för budget i balans fortsätta.

Ekonomi

Årets resultat för barn- och utbildningsnämnden uppgick till - 98 154 tkr mot budgeterade - 91 803 tkr. Utfallet genererade därmed en negativ avvikelse på - 6 351 tkr. Prognosen för utfallet 2019 som upparbetades i oktober uppgick till ca - 6 600 tkr så resultatet blev något bättre för året än prognostiserat.

Årets investeringar uppgick till -844 tkr mot budget på -1 200 tkr, vilket generade en positiv avvikelse på 356 tkr.

Internkontroll

Under 2019 hade barn- och utbildningsnämnden följande internkontrollområden:

Barnomsorgsavgifter

Regelbunden uppföljning av obetalda barnomsorgsavgifter

Kontroll av frånvarorapporteringsrutiner

Rutiner för regelbunden uppföljning av att medarbetare rapporterar sin frånvaro i Personec

Kommunens klagomålshantering

Förankring av rutinen för klagomålshanteringen bland vårdnadshavare.

Åtgärder och resultat

Rutinen för uppföljning av barnomsorgsavgifterna har skärpts och obetalda avgifter längre tillbaka i tiden har fångats upp för åtgärder. Antalet obetalda, äldre skulder har minskat.

Rutiner och behörigheter för uppföljning av rapporterad frånvaro i Personec har setts över och vid behov åtgärdats. Antalet orapporterade frånvarotillfällen bedöms ha minskat.

Kommunens webbplats har uppdaterats för att tydliggöra rutinen för klagomålshantering och vid behov har personlig kontakt tagits med vårdnadshavare för att ytterligare förankra rutinen. Det är svårt att bedöma huruvida rutinen är bättre förankrad än tidigare.

Riskbedömning

De internkontrollområden som barn- och utbildningsnämnden hade under 2019 har utvecklats positivt med bedöms ännu inte vara helt tillfredsställande. Av den orsaken bedömer förvaltningen att dessa bör stå kvar även under 2020 tillsammans med kommunens övergripande prioriterade områden i övrigt.

4.2.4 Sydnärkes miljönämnd

Verksamhet och mål

Sydnärkes miljönämnd fastställde en verksamhetsplan, både avseende miljötillsyn och kontroll av livsmedel, för perioden 2019-2022. Måluppfyllelsen framgår nedan men i stort följdes planen.

En omfattande registervård har genomförts då befintligt register innehåller historiken från tre olika kommuner där arbetssättet varierat. Ärendesystemet har uppgraderats vilket krävt en omfattande resursåtgång motsvarande 0,75% tjänst.

Ändrad resursåtgång påverkar givetvis måluppfyllelsen. Den ändrade resursåtgången beror främst på att en medarbetare slutat och ytterligare två medarbetare kommer att sluta under året. Ett par icke jobbrelaterade sjukdomar och en senareläggning för återkomst från föräldraledighet tär också på resurserna. Under året har en nyrekrytering skett inom livsmedelskontrollen och för avloppshandläggning.

Delar av beslutade aktiviteter (som går att mäta) i verksamhetsplanen finns med som aktiviteter och/eller nyckeltal. Det arbete som utförts inom förvaltningen har varit mer omfattande än tidigare och framgår enligt nedan.

Under året har det tagits fram underlag för nytt avtal och reglemente. Dessutom finns nya taxor enligt miljöbalken, hälsoskyddslagen och förslag på ny taxa enligt livsmedelslagstiftning. En ny delegationsordning finns framtagen och beslutad

Ekonomi

2019 års resultat blev ett överskott på 108,7 tkr. Överskottet har fördelats enligt gällande avtal och reserverats med 44,6 tkr till Askersunds kommun och 31,5 tkr till Lekebergs kommun vilket innebär att Laxå kommun redovisar 32,6 tkr i sitt resultat för år 2019.

Kostnaderna och intäkterna är periodiserade till årsbokslutet 31 december. Intäkterna blev totalt 8 450 tkr vilket var 1 131 tkr sämre än budget och 150 tkr sämre än oktoberprognosen. På grund av resursbrist kunde inte livsmedelskontrollen genomföras till 100 % och de förutbetalda årsavgifter för 2019 har bokats upp i resultatet med 333 tkr, 35% av årsavgifterna, som en kontrollskuld för livsmedelstillsyn. Resursbristen berodde på ECOS 2 projektet och pga uppsägningar. Kontrollskulden har minskat intäkterna med motsvarande belopp. Nedskrivning av kundfordringarna har skett med 87 562 kr mot en budget på noll kr. Personalkostnaderna var lägre än budget med 1 465 tkr pga sjukskrivningar och uppsägningar.

Internkontroll

Med anledning av resursbrist har inte tillräckligt många kontroller skett inom livsmedel och hälsoskydd. Resursbristen berodde på konverteringen av verksamhetssystemet, ett glapp mellan slutade och ny personal och till viss del sjukdom. En plan för att hantera detta 2020 finns.

Sydnärkes Miljönämnd har tagit en plan där internkontroll moment redovisas nedan. Resultatet av granskningen redovisas nedan:

Granskningsområde	Metod	Resultat	Åtgärd
Redovisning, kontroll av kodsträng	Stickprov av andra halvåret 2019	Rutinen fungerar med ett undantag för tidig start av kapitaltjänstkostnad på ett investeringsprojekt.	Ekonomienheten har gått utbildning i systemhantering av anläggningsregistret och vet nu hur man hanterar pågående projekt.
Fakturering årsavgift	Att fakturering skett senast 2019-04-15	Tiden kunde hållas för livsmedel och miljöskydd. För hälsoskydd avvaktade vi då föregående års fakturering var sent på året.	Målet är att få till detta i tid. Dock innebär konverteringen av verksamhetssystemet och den nya miljöbalkstaxan registervård även 2020 för att det ska bli rätt avgift.
Fakturering löpande	Att fakturering månadsvis och att allt underlag levererats	Fungerade fram till konverteringen av verksamhetssystemet	Fördjupad kontakt med IT, ekonomi, leverantör och förvaltning för att komma i mål med detta. En plan finns.

Granskningsområde	Metod	Resultat	Åtgärd
Stratsys Livsmedelskontroller / miljöskyddstillsyn/ hälsoskyddstillsyn / inventerade avlopp	Att antalet objekt följer plan	Planen kunde hållas för miljöskydd. Inventering av enskilda prioriterades inte då det var många pågående ärenden att hantera. Både avseende livsmedelskontroller och hälsoskydd kunde inte planen hållas beroende på resursbrist.	Med den extra resursen som verksamhetsutvecklare frigörs tid för handläggarna att göra kontroller. Kontrollskulden inom livsmedel innebär att förinbetalade årsavgifter där kontroller inte hunnits med flyttas till 2020 där detta hanteras med extra resurser.

4.3 Finansiella mål

För 2019 har fyra övergripande finansiella mål antagits, vilka tillsammans med verksamhetsmålen syftar till en god ekonomisk hushållning. Nedan följer en beskrivning av de fyra målen samt en prognos över måluppfyllelsen.

4.3.1 Förändring av eget kapital ska under planperioden 2018-2022 uppgå till minst 2 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Tillfällig sänkning av resultatmålet år 2019 till 1%.

Beskrivning av målet

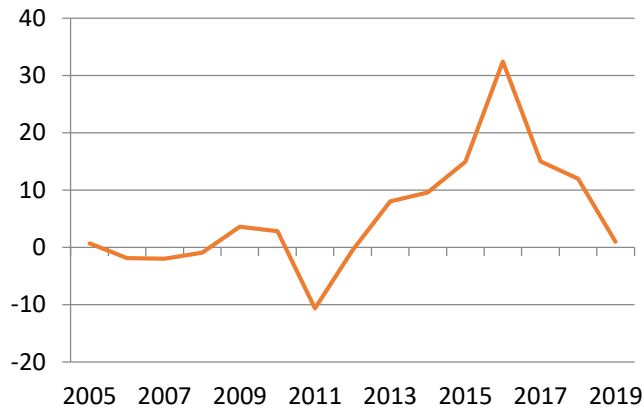
Det egna kapitalet utgörs av värdet på de totala tillgångarna borträknat de skulder som kommunen har.

Kommentar

Det redovisade resultatet för året på +1,2 mnkr innebär att det egna kapitalet förbättras, från tidigare +74,9 mnkr till +76,1 mnkr. Det innebär att det beslutade målet på en ökning av det egna kapitalet på +3,9 mnkr år 2019 inte är uppfyllt.

Resultatutveckling

(mnkr)

4.3.2 Soliditeten ska förbättras och långsiktigt uppgå till minst 50 %.

Beskrivning av målet

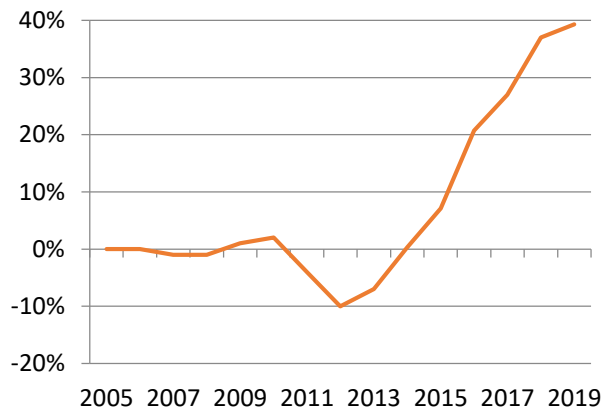
Soliditeten utgörs av det egna kapitalet i förhållande till de totala tillgångarna.

Kommentar

Soliditeten, det vill säga eget kapital i förhållande till totala tillgångar, var vid ingången av året + 37,5 % och kommer efter årets slut att vara ca + 39,3 %. Även om kommunens soliditet har stärkts kraftigt under de senaste åren så är värdet relativt lågt i Sverige. Detta innebär att kommunen måste uppvisa goda resultat även i framtiden.

Räknar man in pensionsåtagandet (ansvarsförbindelsen) på nuvarande 152,2 mnkr så hamnar kommunen istället på soliditeten -39,3 %, vilket åskådliggör vikten av att kommunen fortsätter att visa på ett positivt resultat för att klara av framtida pensionskostnader.

Soliditetens utveckling

4.3.3 Likviditeten ska vid årets slut uppgå till minst en månads skatteintäkter och utjämningsbidrag.

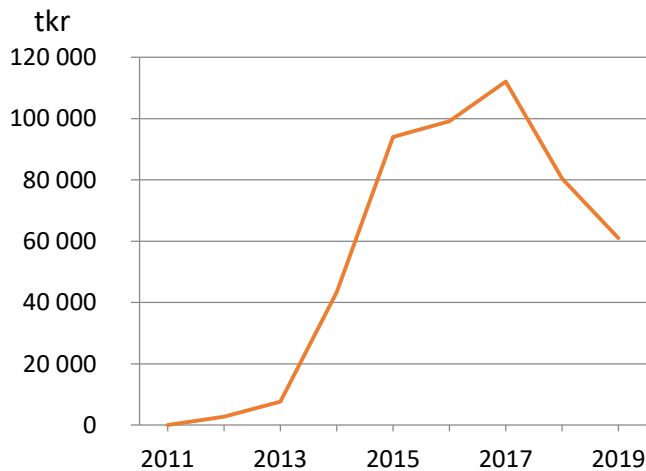
Beskrivning av målet

Likviditeten utgörs av pengarna kommunen har på banken. Det vill säga medel som omgående kan omsättas.

Kommentar

Likviditeten per den 31 december uppgår till 30,7 mnkr (f.å. 47,9 mnkr). Därmed nås målet precis där skatteintäkterna inklusive generella statsbidrag ska uppgå till 29,5 mnkr per månad. Kommunens likviditet har kraftigt försämrats under året, det beror framförallt på att migrationsmedel som flutit in under tidigare år har använts. Kommunen har ytterligare 29,5 mnkr placerade i räntebärande värdepapper vilket innebär att det finns drygt 60,2 mnkr att omsätta inom kort tid. Kommunen planerar att återbetala lån till Kommuninvest på 22,9 mnkr inom två år.

Likviditet inkl placeringar

4.3.4 Mål för låneskulden

Beskrivning av målet

Kommunens samtliga lån ska vara återbetalda senast år 2021. Kommande investeringar ska finansieras med egna medel.

Kommentar

Laxå Kommun hade vid ingången av året en skuld till Kommuninvest uppgående till 22,9 under året har ingen amortering skett och således kvarstår vid årets slut 22,9 mnkr i låneskulden. Lånen förfaller år 2020 och år 2021 då är planen att de ska amorteras.

Nyckeltal	Utfall	Mål	Måluppfyllelse
◆ Låneskulden	22 900	0	På väg

4.4 Eget kapital

Kommunens eget kapital uppgick vid ingången av året till +74,9 mnkr. Årets resultat innebär att det egna kapitalet förbättras och hamnar på +76,1 mnkr.

Koncernens egna kapital, inklusive obeskattade reserver, var vid ingången av året 97,5 mnkr. I årets ingående egna kapital ingick en uppskrivning om 36,2 mnkr. Uppskrivningen har i år och i föregående års egna kapital i koncernen eliminerats bort eftersom det inte är tillåtet med uppskrivningar i kommunen. Efter detta uppgår det ingående egna kapitalet till 61,3

mnkr. Efter årets negativa resultat på 4,9 mnkr minskar det egna kapitalet till 56,1 mnkr. Koncernens balansomslutning har ökat p.g.a. byggnation Nya Ramundergården i Laxå. Detta innebär att koncernens soliditet minskar dels på grund av ökad balansomslutning dels på grund av det negativa resultatet och slutar på en soliditet i koncernen på 8,5%(f.å. 9,7%).

Från och med räkenskapsåret 2018 upprättar AB LaxåHem och Laxå Kommunfastigheter AB årsredovisning med tillämpning av årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNR 2012:1 Övergången har gjorts i enlighet med föreskrifterna i K3s kapitel 35.

AB LaxåHem och Laxå Kommunfastigheter AB genomförde inför bokslutet år 2018 en marknadsvärdering av samtliga fastigheter den utfördes av auktoriserad fastighetsvärderare. I samband med byte av redovisningsmetod har uppskrivning och nedskrivning av byggnader skett. Denna uppskrivning respektive nedskrivning har inte påverkat resultaträkningen år 2018 utan enbart det egna kapitalet. Bolagen har skrivit ned byggnader med ett sammanlagt värde om 36,1 mnkr samt skrivit upp byggnader till ett sammanlagt värde om 36,3 mnkr år 2018. Detta har i bolagen minskat balanserat resultat med 36,1 mnkr samt ökat uppskrivningsfonden inom eget kapital med 36,3 mnkr.

4.5 Resultatutjämningsreserv

Kommunallagen ger från 2013 förstärkt möjlighet för kommunerna att själva kunna utjämna intäkter över tid och därigenom möta konjunkturvariationer. Detta sker genom att möjliggöra för kommunerna att bygga upp en resultatutjämningsreserv (RUR) inom ramen för det egna kapitalet. RUR gör det möjligt att på ett ansvarsfullt sätt reservera den del av överskottet i goda tider och sedan använda medlen för att täcka underskott som uppstår till följd av en lågkonjunktur. Införandet av reserverna kan ses som ett förtydligande av det övergripande målet om god ekonomisk hushållning som kommuner ska ha i sin verksamhet.

Laxå Kommun har beslutat om "Riktlinjer för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatutjämningsreserv".

Laxå Kommun har för år 2018, enligt gjord balanskravsutredning, avsatt 4,6 mnkr till RUR.

4.6 Likviditet och lån

Likviditeten, dvs. pengarna på banken, uppgick vid ingången av 2019 till ca 47,9 mnkr och har legat på en stabil nivå under året. Vid årets slut uppgick den till 30,7 mnkr, vilket har minskat pengar på banken med 17,2 mnkr. Kommunen har placerat 29,5 mnkr i räntebärande värdepapper.

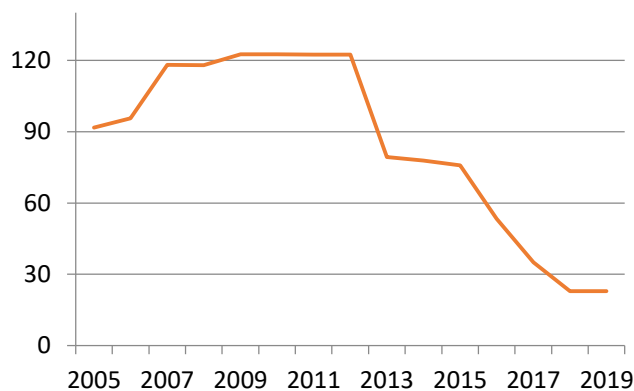
Kommunen har ett koncernkonto där kommunens bolag nyttjar kommunens likviditet genom tilldelade limiter via koncernkontot.

Lånen till Kommuninvest i kommunen uppgick vid årsskiftet till 22,9 mnkr varav andelen av lånen som ska betalas tillbaka inom ett år uppgår till 10,5 mnkr. Lånens sammansättning ger

möjlighet att år 2020 och år 2021 göra återbetalningar i samband med omsättning av befintliga lån. Amortering av lånen planeras för år 2020 och 2021 av resterande låneskuld.

För att minimera kommunens ränterisk anger finanspolicyn att minst 50 % av de långfristiga lånen ska ha en bunden ränta på mer än ett år. Kommunens andel 31 december var 54,1 % (100% 2018) och genomsnittsräntan var 1,74 % (1,39 % 2017). Genomsnittlig räntebindningen var ca 1 år (2 år 2018). Kostnadsräntorna har sjunkit något det senaste året p.g.a. amorteringen som gjordes under år 2018.

Låneskuldens utveckling (mnkr)

4.7 Andra avsättningar

Under 2012 gjordes en förändring av redovisningsprincipen, och avsättningar gjordes för medfinansiering av Citybanan och för återställande av deponin. 2013 gjordes en extra avsättning för återställande av deponin, då det är osäkert om täckningsmassor kan erhållas gratis. Under 2019 har värdet på avsättningarna för deponin säkrats med en indexuppräknings. Avsättningen för Citybanan på 0,2 mnkr har lösts upp mot resultatet då den inte längre är aktuell.

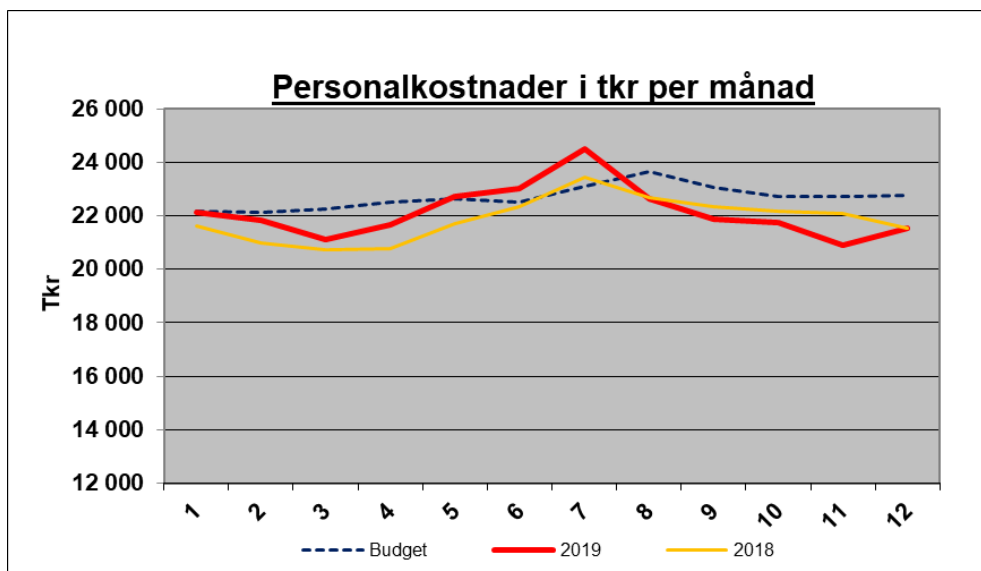
4.8 Investeringar

Kommunfullmäktige har fattat beslut om årets investeringar. Investeringsnivån är fastställd till 7,5 mnkr för 2019, därtill tillkommer 3,2 mnkr överfört från 2018. Totalt har investeringsutgifterna uppgått till 8,9 mnkr netto. De största enskilda utgiftsposterna är Infrastruktur vid Västra Laxsjön, Postgatan etapp 2, inköp av mark från Sveaskog. För investeringen Postgatan etapp 2 kommer ett bidrag på ca halva utgiften erhållas från Regionen. För 2019 och 2020 är investeringsnivån fastställd till 7,5 respektive 7,5 mnkr.

<i>i tkr</i>	Utfall utgifter	Budget 2019	Överförda		Överförs till 2020
			medel 2018	Avvikelse 2019	
Kommunstyrelsen	-6 693	4 645	3 206	-545	1 921
Barn- och utbildningsnämnden	-844	1 200	56	412	0
Social- och omsorgsnämnden	-832	680	0	-152	0
Mijönämnden	-606	975	0	369	0
TOTALT KOMMUNEN	-8 975	7 500	3 262	84	1 921

4.9 Personalkostnader

Personalkostnaden ligger sammantaget lägre än budgeterad nivå för perioden. Totalt för 2019 uppgick lönekostnaderna inklusive sociala avgifter exkl. pensioner för nämnderna till 250,7 mnkr jämfört med budgeten på 274,9 mnkr. Avvikelsen från budget beror i huvudsak på en positiv avvikelse för kommunstyrelsens budget med 6 mnkr och då främst integration och arbetsmarknad, Barn- och utbildningsnämnden har en positiv avvikelse med 5 mnkr, Social- och omsorgsnämnden har en positiv avvikelse med 8.

5 Måluppfyllelse

5.1 Laxå kommuns folkmängd ska bibehållas eller ökas till år 2022 räknat från början av 2019.

Beskrivning av målet

Laxå kommuns folkmängd har sedan 70-talet minskat, men under 2013 skedde ett trendbrott, kommunen fick för första gången på över 40 år en ökad folkmängd. Under 2014 fortsätter den positiva förändringen och folkmängden 1 november 2014 uppgick till 5 649 invånare vilket är 79 fler än motsvarande datum 2013 och 69 fler än antalet invånare 31 december 2013.

Kommentar

Glädjande nog ökade befolkningen till 5686 personer vid årsskiftet. Vecka 47 var befolkningen 5700 personer. Det föddes 60 barn under året jämfört med 52 2018 och bara 38 2017. Dödstalet låg på ungefär samma nivå. 78 jämfört med 76 året innan. Det flyttade in 427 personer och flyttade 360.

Befolkning var 5686 personer sista december 2019.

Nyckeltal	Utfall	Mål	Måluppfyllelse
 Folkmängd	5 686	5 665	100,37%

5.2 Antalet gästnätter i Laxå kommun ska minst uppgå till minst 70 000 per år fram till år 2022.

Kommentar

Redovisas inte slutgiltigt från SCB förrän 6 april 2020. Signaler pekade mot att det inte blev en ökning av antalet gästnätter.

Nyckeltal	Utfall	Mål	Måluppfyllelse
 Antal gästnätter		71 000	

5.3 Senast år 2022 ska Laxå kommun vara bland de 50 högst rankade kommunerna på föreningen Svenskt Näringslivs ranking av företagsklimatet.

Kommentar

Målet uppfyllt för 2019, plats 73. Ansträngningar behöver göras för att kunna nå målet för 2022.

Nyckeltal	Utfall	Mål	Måluppfyllelse
 Ranking näringslivsklimat	73	högst 100	127 %

5.4 Laxå kommun har som målsättning att hälften av alla flyktingar väljer att bo kvar i Laxå minst ett år efter att deras etableringsersättning upphör under perioden 2019-2022

Beskrivning av målet

Laxå kommun har under många år tagit emot flyktingar och ensamkommande barn. Totalt har Laxå kommun varit bland de 5 - 7 bästa kommunerna i detta mottagande räknat utifrån antalet invånare. 127 personer flyttade in under 2018 och i slutet av 2019 bodde 84 av dessa personer kvar vilket är; 66%. Detta är en siffra som blir intressant att följa över en längre period och som direkt har bidragit till en positiv befolkningsutveckling för kommunen! Det är viktigt att vi får en bra integration så att så många som möjligt väljer att etablera sig, dvs. fortsätta bo, arbeta, studera och leva i Laxå kommun. Gällande graden av självförsörjning för dessa individer så räknar vi med att 74,5% av de som har gått ur etableringen under perioden 2016-2019 är självförsörjande genom arbete, studier eller föräldraledighet, vilket är ett mycket gott resultat som visar på styrkan i kommunens integrations- och arbetsmarknadsarbete.

Kommentar

127 personer flyttade in under 2018. 20191231 bodde 84 av dessa personer kvar vilket är; 66%

5.5 Andelen kommuninnevånare som är nöjda med utbud och upplevelser av fritidsaktiviteter ska öka under planperioden. Målsättningen är att nå en andel på minst 75% nöjda eller mycket nöjda till år 2022.

Beskrivning av mål

Kulturchefen ansvarar för att utveckla kommunens utbud och upplevelser av fritidsaktiviteter.

Kommuninvånarna ska ha tillgång till ett brett spektra av fritidsaktiviteter av god kvalitet. Laxå kommun är en direktleverantör av fritidsaktiviteter genom exempelvis Allaktivitetshuset men också via kommunens anläggningar för idrott och friluftsliv. Minst lika viktigt är det samarbete kommunen har med föreningar som verkar i Laxå kommun och arrangerar fritidsaktiviteter. Samarbetet består bland annat av ekonomiskt stöd.

Genom en årlig enkät av kommuninnevånarnas upplevelser för fritid och fritidsaktiviteter ges en lägesbild och möjligheter att kartlägga behov och möjliga förbättringar.

Kommentar

Utbudet inom fritidsområdet är i hög grad beroende av verksamhet som bedrivs av föreningslivet. Vi upplever en vikande trend i deltagande, detta gäller även den föreningsdrivna fritidsgårdverksamheten. Föreningslivet har svårt med ledarrekruteringen, ett problem som finns på många håll i landet. Under året arrangerades en föreningsträff, tyvärr med ett lågt deltagande trots inbjudna föreläsare på temat idrott och barnrättskonventionen. För 2020 kommer fler aktiviteter att planeras in för att se hur kommunen kan stötta föreningslivet.

För att öka tillgängligheten till kommunens anläggningar har bokningssystemet FRI uppgraderats så att man enkelt kan boka via kommunens webbplats.

Insatser har gjorts för att rusta skidspår och byta belysning. Projektering har gjorts för att bygga om omklädningsrummen i Laxåhallen. Laxåhallen är i behov av renovering och utbyte av ljudanläggning för att kunna möta den standard som förväntas.

Den öppna fritidsverksamheten möter fler barn idag på fritidsklubb och fritidsgård. Behoven av en trygg miljö har ökat och insatser har gjorts för att möta upp de behoven. Fritidsklubben serverar också barnen mellanmål varje dag. Flera uppskattade aktiviteter har genomförts, såsom exempelvis sommarläger, skidresa och lovprogram. Den öppna fritidsverksamheten samarbetar nära med kulturskolan som drivs i samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan. En kraftig ökning av intresset att delta i den kostnadsfria undervisningen gör att behovet av nya lokaler och personalförstärkning behövs. Ingen enkät har gått ut till kommuninnevånarna under 2019, men en sådan är planerad i kv. 1 2020. Vi konstaterar framför allt den verksamhet som riktar sig till barn och unga är mycket uppskattad och populär. Fritidskonsumenten har också planerat och bidragit till att populära arrangemang genomförts, exempelvis de uppskattade Torgkvällarna och Valborgsfirande. Samarbete sker med byalagen och stöd ges för att möjliggöra kommunfestarrangemangen som dragit en stor publik.

Nyckeltal	Utfall	Mål	Måluppfyllelse
 Budgetföljsamhet	Undersökning påbörjad		

5.6 Andelen kommuninnevånare som är nöjda med utbudet och upplevelser av kultur ska öka under planperioden. Målsättningen är att nå en andel på minst 75% nöjda eller mycket nöjda till år 2022

Beskrivning av mål

Kulturchefen ansvarar för att utveckla kommunens utbud av kultur och kulturaktiviteter.

Kommuninnevånarna ska ha tillgång till ett brett spektrum av utbud- och aktiviteter av god kvalitet. Laxå kommun är en direktleverantör av kultur till exempel genom biblioteket och Allaktivitetshuset. Men minst lika viktigt är det samarbete kommunen har med föreningar och arrangörer som verkar i Laxå kommun och som också levererar kultur- och kulturaktiviteter. Samarbetet består bland annat av ekonomiskt stöd.

Genom en årlig enkät av kommuninnevånarnas upplevelser av kultur och kulturutbud ges en lägesbild och möjligheter att kartlägga behov och möjliga förbättringar.

Kommentar

Trots att ingen formaliserad undersökning gjorts uppfattar vi att såväl innevånare i Laxå kommun, anställda i kommunen och även utomstående har märkt och uppskattat den kultursatsning som görs. Utvecklingen under T3 har fortsatt, framför allt med en bred programverksamhet men också ett särskilt fokus på kultur i skolan har kunnat tydliggöras. Barnkulturplanen är antagen av kulturnämnden och skolans kulturombudsgrupp har getts/tagit ett större mandat. Vi möter positiva gensvar för de samarbeten med civilsamhället och företag vi initierat, exempelvis utvecklingen av konceptet Tived Americana som vi tror möts av stor uppskattning. Statens konstråd leder oss i en projektsamverkan där Hasselfors byalag och Hasselforsborna kommer delta i ett Cultural planning-projekt om plats och kultur, vilket kommer sammanfattas och utformas till ett konstprogram för gestaltning av parken vid Nygatan. De kulturaktiviteter som genomförts i Laxå, exempelvis julmarknaden har mottagits positivt och också inneburit en ökad samverkan med föreningar och ideella aktörer som tog samordningsansvaret denna gång. Kulturlivet är beroende av föreningsliv och andra aktörer för att utvecklas. Kommunens stödjande och främjande organisation möjliggör för andra att kunna verka på egen hand eller tillsammans med andra. Vi ser att vi når fler och vi kommunicerar också med fler vilket gör att kulturens roll i kommunen har växt på ett positivt sätt.

Nyckeltal	Utfall	Mål	Måluppfyllelse
 Budgetföljsamhet	Undersökning påbörjad		

5.7 Folkhälsoindex i Laxå kommun ska öka kontinuerligt för att år 2022 nå ett indikatorvärde på 79.

Beskrivning av målet

Laxå kommuns folkhälsoarbete utgår från ett långsiktigt och främjande arbetssätt med fokus på att stärka skyddsfaktorer för en god hälsa, samt i viss mån förebygga riskfaktorer. Huvudmålet med folkhälsoarbetet är att skapa förutsättningar för ett gott liv för alla invånare.

Kommentar

Folkhälsoarbetet är mångfasetterat och betydelsen av socialt och kulturellt kapital hos individer och grupper är i sammanhanget stort. I det aktualiserade strategiska arbetet med social hållbarhet kultur/fritid med andra aktörer, exempelvis familjecentralen för att

möjliggöra fler sammanhang där kultur och liknande aktiviteter kan ge ökad social samvaro, kännedom och upplevelser som bidrar till en allmän höjd självkänsla och den delaktighet som bidrar till att stärka socialt och kulturellt kapital för en förbättrad folkhälsa

Nyckeltal	Utfall	Mål	Måluppfyllelse
◆ Folkhälsoindex		79	

5.8 Laxå kommuns totala sjukfrånvaro ska vid 2022 års utgång uppgå till max 6%.

Beskrivning av målet

För att få en säkerställd kvalitet och kontinuitet i verksamheterna är det viktigt att sjukfrånvaron minskar. Utgångsvärdet är antalet procentenheter för helår 2017, 7%.

Nyckeltal	Utfall	Mål	Måluppfyllelse
● Laxå kommuns totala sjukfrånvaro skall var maximalt 6 %	5,53 %	högst 6 %	107,83 %

5.9 Minst 85 % av eleverna ska år 2022 ha behörighet till ett nationellt gymnasieprogram.

Kommentar

Nedanstående analys utgår ifrån Skolverkets statistik i statistikdatabasen SIRIS, uttagen 26 september till 1 oktober 2019.

Bakgrundsfakta

Vårterminen 2019 fanns 54 elever i årskurs 9 i Laxå kommun, vilket var en minskning med 17 sedan vårterminen 2018. Trenden har varit ett minskande antal elever sedan vårterminen 2016. Andelen pojkar var fortsatt hög och ökade till 59,3 %, vilket är väsentligt högre än riksgenomsnittet (RG).

Andelen elever med utländsk bakgrund minskade kraftigt vårterminen 2019 jämfört med de två föregående åren och landade på 19,2 % (RG 24,8).

Andelen elever med föräldrar med eftergymnasial utbildning var 40,8 %, vilket var en tydlig ökning jämfört med föregående år, även om värdet fortfarande låg väsentligt under RG (58,4).

Gymnasiebehörighet

Andelen elever som nådde behörighet till gymnasiets yrkesprogram ökade vårterminen 2019 med 18,2 procentenheter till 75,9 % (RG 84,3), vilket motsvarar en ökning med 31,5 %. Detta är den högsta nivån sedan vårterminen 2014. Det är tänkbart att det finns ett samband även mellan denna ökning och bakgrundsfaktorerna andel elever med utländsk bakgrund och andel föräldrar med eftergymnasial utbildning.

Gymnasiebehörigheten för gruppen exklusive elever med okänd bakgrund och nyinvandrade var 84,8, vilket var en ökning med 18,7 procentenheter och motsvarar en ökning med 28,3 %. Motsvarande resultat på riksnivå var 84,3 respektive 87,8. Gymnasiebehörigheten för elever med svensk bakgrund var 83,3 %. Detta innebär att Laxå kommun såväl i absoluta tal som i relation till riksgenomsnitt för motsvarande grupper lyckades nå bättre resultat med gruppen elever med svensk bakgrund alternativt som vistats mer än fyra år i Sverige, något som pekar på att elever med svensk bakgrund samt elever med utländsk bakgrund som är födda i eller vistats mer än fyra år i Sverige drar betygsresultaten uppåt. För elever med utländsk bakgrund saknas uppgift på grund av att elevantalet är lågt.

Gymnasiebehörigheten bland elever med föräldrar med förgymnasial eller gymnasial utbildning var 75,9 % (RG 75,7) och för elever med föräldrar med eftergymnasial utbildning nära 100 % (RG 92,8). Detta visar en tydlig klyfta mellan elever från lågutbildade respektive välutbildade hem. Jämfört med riksgenomsnittet för respektive grupp är dock resultaten relativt likvärdiga. Antalet elever i Laxå kommun med föräldrar med eftergymnasial utbildning var 22 (av 54) vårterminen 2019. Hur många av dem som reellt nådde gymnasiebehörighet är svårbedömt, eftersom andelen inte redovisas mer än som ett ungefärligt mått när enstaka elever saknar behörighet.

Gymnasiebehörighet per kön

Andelen flickor som nådde behörighet till gymnasiets yrkesprogram var 72,7 %, vilket var en lägre andel än bland pojkarna, där 78,1 % nådde gymnasiebehörighet. Det var också en tydligt lägre andel än i riket i genomsnitt (85,8 % för flickor och 82,9 för pojkar). I gruppen flickor exklusive nyinvandrade och med okänd bakgrund nådde nära 100 % gymnasiebehörighet jämfört med 82,8 % bland pojkarna (RG 88,8 respektive 86,9 %). Hur många av flickorna som reellt nådde gymnasiebehörighet är svårbedömt, eftersom andelen inte redovisas mer än som ett ungefärligt mått när enstaka elever saknar behörighet. Antalet flickor var 22 (av 54 elever totalt). Statistiken tyder på att andelen flickor som nådde gymnasiebehörighet var högre än andelen pojkar eller i vart fall likvärdig. Helhetsbilden är att andelen flickor exklusive nyanlända och med okänd bakgrund som nådde gymnasiebehörighet var likvärdig med riksgenomsnittet. Andelen pojkar exklusive nyanlända och med okänd bakgrund som nådde gymnasiebehörighet var dock lägre än riksgenomsnittet.

En sammanfattande bedömning visar att pojkar generellt nådde högre betyg än flickorna utom vad gäller det genomsnittliga meritvärdet, där flickorna nådde ett högre resultat. När man exkluderar elever som är nyanlända eller har okänd bakgrund har flickorna genomgående högre resultat, med reservation för att statistiken över gymnasiebehörigheten är något svårbedömd. Flickornas betygsresultat i detta urval ligger också relativt nära riksgenomsnittet, medan pojkarna främst närmar sig riksgenomsnittet vad gäller behörigheten till gymnasieskolans yrkesprogram.

Analys

Elevantalet var lågt, vilket medför att varje elev bär nära 2 % av resultatet. Enstaka elevers resultat får därmed stå påverkan på resultatet. Två av eleverna hade långvarig, problematisk frånvaro och en elev med anpassad studiegång nådde inte kunskapskraven i något ämne. Att pojkar nådde högre resultat än flickor kan delvis förklaras med att fyra av sex nyanlända elever var flickor.

Nyckeltal	Utfall	Mål	Måluppfyllelse
 Andel samtliga elever som har gymnasiebehöriga efter årskurs 9	76%	85%	89,41%
 Elever som vistats i landet mer än 4 år	84,8%	85%	99,76%

5.10 Meritvärdet i skolår 9 ska 2022 vara lägst 220.*

Kommentar

Nedanstående analys utgår ifrån Skolverkets statistik i statistikdatabasen SIRIS, uttagen 26 september till 1 oktober 2019.

*Detta gäller för elever som vistats och gått i skola i Sverige minst fyra år

Bakgrundsfakta

Vårterminen 2019 fanns 54 elever i årskurs 9 i Laxå kommun, vilket var en minskning med 17 sedan vårterminen 2018. Trenden har varit ett minskande antal elever sedan vårterminen 2016. Andelen pojkar var fortsatt hög och ökade till 59,3 %, vilket är väsentligt högre än riksgenomsnittet (RG).

Andelen elever med utländsk bakgrund minskade kraftigt vårterminen 2019 jämfört med de två föregående åren och landade på 19,2 % (RG 24,8).

Andelen elever med föräldrar med eftergymnasial utbildning var 40,8 %, vilket var en tydlig ökning jämfört med föregående år, även om värdet fortfarande låg väsentligt under RG (58,4).

Genomsnittligt meritvärde

Det genomsnittliga meritvärdet ökade vårterminen med 25,4 poäng 2019 till 199,4, vilket motsvarar en ökning med 14,6 %. Detta är den högsta nivån sedan vårterminen 2014. Det är tänkbart att det finns ett samband även mellan denna ökning och bakgrundsfaktorerna andel elever med utländsk bakgrund och andel föräldrar med eftergymnasial utbildning.

Det genomsnittliga meritvärdet exklusive elever med okänd bakgrund och nyinvandrade var 215,6, vilket var en ökning med 24,2 poäng och motsvarar en ökning med 12,6 %. Motsvarande resultat på riksnivå var 229,8 respektive 235,7, vilket innebär att Laxå kommun såväl i absoluta tal som i relation till riksgenomsnitt för motsvarande grupper lyckades nå bättre resultat med gruppen elever med svensk bakgrund alternativt som vistats mer än fyra år i Sverige. Det genomsnittliga meritvärdet för elever med svensk bakgrund var 212,1 (RG 239,9) och för elever med utländsk bakgrund födda utomlands 151,8 (RG 185). Detta pekar på att elever med utländsk bakgrund som är födda i eller vistats mer än fyra år i Sverige drar betygsresultaten uppåt medan elever med utländsk bakgrund födda utomlands drar resultatet nedåt. Analysen är dock något osäker, eftersom data för Laxå kommun gällande elever med utländsk bakgrund födda i Sverige saknas på grund av att antalet individer är för litet.

Det genomsnittliga meritvärdet för elever med föräldrar med förgymnasial eller gymnasial utbildning var 184,2 (RG 202,2) och för elever med föräldrar med eftergymnasial utbildning 234,9 (RG 252,8). Detta visar en tydlig klyfta mellan elever från lågutbildade respektive välutbildade hem. Jämfört med riksgenomsnittet för respektive grupp är dock resultaten relativt likvärdiga.

Meritvärde per kön

Flickornas genomsnittliga meritvärde var 204,7 och pojkarnas 195,5, vilket innebär att flickorna hade ett väsentligt högre genomsnittligt meritvärde än pojkarna. Båda gruppernas resultat låg tydligt lägre än för motsvarande grupp på riksnivå (243,3 för flickor och 217 för pojkar). I gruppen flickor exklusive nyinvandrade och med okänd bakgrund var det genomsnittliga meritvärdet 241 poäng, vilket närmar sig riksgenomsnittet (248,8) och ligger betydligt högre än för pojkarna i motsvarande urval, vilket var 200,2 poäng (RG 223,1).

En sammanfattande bedömning visar att pojkar generellt nådde högre betyg än flickorna utom vad gäller det genomsnittliga meritvärdet, där flickorna nådde ett högre resultat. När man exkluderar elever som är nyanlända eller har okänd bakgrund har flickorna genomgående högre resultat, med reservation för att statistiken över gymnasiebehörigheten är något svårbedömd. Flickornas betygsresultat i detta urval ligger också relativt nära riksgenomsnittet, medan pojkarna främst närmar sig riksgenomsnittet vad gäller behörigheten till gymnasieskolans yrkesprogram.

Analys

Under våren 2019 arbetade Centralskolan intensivt med särskilt stöd och extra anpassningar samt med att hålla elever informerade om deras progression mot kunskapskraven.

I gruppen fanns 3 elever med långvarig problematisk frånvaro, 1 elev med kraftigt anpassad studiegång och 6 nyanlända som började sin skolgång under högstadietiden.

Nyckeltal	Utfall	Mål	Måluppfyllelse
 Meritvärdet	199,4	220	90,64%
 Meritvärdet	192	220	87,27%
 Elever som vistats i landet mer än 4 år	215,6	220	98,00%

5.11 Personer över 65 år boende i Laxå kommun ska kunna åldras i trygghet med tillgång till en god vård och omsorg och kvalitetsindexet på 4,5 ska bibehållas eller förbättras under åren 2019-2022

Beskrivning av målet

Vårt index låg på 3,5 för år 2014, 4,7 för 2015, 4,9 för år 2016 och 4,6 för 2018. Målet ändrades från 3,8 till 4,5 i maj 2017.

Kommentar

INDEX ÅRSBOKSLUT			
Utförda åtgärder vid risk för fall	95%		5
Andel handl med utb	100%		5
Olämplig läkemedelsanv. Bland äldre	10,50%		4
Brukarbedömning hemtjänst	92%	U21468	5
Brukarbedömning SÄBO	82%	U23471	4
Utf. Åtgärder risk för trycksår	96%		5
Utf. Åtgärder risk för undernäring	96%		5
			4,7

Nyckeltal	Utfall	Mål	Måluppfyllelse
 Kvalitetsindex äldreomsorgen	4,7	4,5	104,44%

5.12 Laxå kommun ska genom att verka för en god folkhälsa bibehålla andelen över 65 år som har hemtjänst eller som vårdas på korttidsvården eller bor i särskilt boende.

Beskrivning av målet

Se Rapport Analys vad som påverkat kostnadsutvecklingen (Ahlms kompetenstjänst 2016-12-09)

Kommentar

Värden saknas för 2019, så uppföljningen sker på 2018 års siffror.

Andelen av befolkningen över 65 år som hade hemtjänst 2018 var 8,1 % och de som hade särskilt boende samma år var 2,9 %, dvs sammanlagt 11 % jämför med 10,5 % för 2018.

Nyckeltal	Utfall	Mål	Måluppfyllelse
 Andel över 65 år som har hemtjänst eller bor i särskilt boende	11%	13%	115,38%

5.13 De som kommer i kontakt med individ- och familjeomsorgen, socialpsykiatrin och LSS ska uppleva god tillgänglighet, ges möjlighet till delaktighet och inflytande och få ett bra bemötande. Andelen personer som känner att personalen lyssnar på dem ska senast 2022 vara 85 %.

Beskrivning av målet

Målet gäller för IFO, socialpsykiatrin och LSS och ska mätas genom enkätundersökning.

Nyckeltal	Utfall	Mål	Måluppfyllelse
 Andelen som upplever god tillgänglighet och bra bemötande inom Ifo, socialpsykiatrin och LSS.	100%	85%	117,65%

5.14 Laxå kommun ska nå miljömålen enligt fastställd tidsplan (2027).

Beskrivning av målet

Kommunen har 14 övergripande miljömål som ansluter till de nationella miljö kvalitetsmålen (14 av 16 st. är relevanta för kommunen). Tidsramen är reviderad från 2020-2021 till 2027.

Kommentar

Vissa av de fastställda miljömålen har uppnåtts, andra är på väg och några kommer inte att uppnås. Inför 2019 flyttades målen fram till 2027 vilket också innebär att fler av målen kommer kunna nås. Utan de av fullmäktige fastställda miljömålen hade miljöarbetet inte varit så framgångsrikt som det ändå varit då det sker ett omfattande arbete med samtliga mål.

5.14.1 Sammanställning av miljömål

För att läsa om sammanställningen av måluppfyllnaden av miljömålen hänvisas till Sydnärkes Miljönämnds årsredovisning för år 2019.

6 Kommunägda bolag, förbund och gemensamma nämnder

6.1 AB Laxåhem

Kommunens ägardirektiv anger att AB Laxåhem inom Laxå kommun ska förvärva, uppföra, förvalta och avyttra fastigheter samt fast och lös egendom och även bedriva därmed förenlig verksamhet. Ändamålet med bolagets verksamhet är att främja bostadsförsörjningen i Laxå kommun. Bolaget ska vidare, på affärsmässiga grunder, aktivt medverka i samhällsutvecklingen.

Bolaget ägs till 100 procent av Laxå kommun

Översikt över verksamhetens utveckling

Under våren har nya ramavtal tecknats för bygg-, el-, golv-, vs rör-, mark- och målningsarbeten.

Etapp två i ombyggnationen av lokalen där förskolan Linnéan låg startade under året och där produceras fyra lägenheter som blir inflyttningsklara våren 2020.

Utbyggnationen av Ramundergården med 32 nya platser och med tillhörande centralkök är klar och verksamheten fick tillträde till fastigheten den 1/8. Arbetet har tyvärr försenats med anledning av att den tidigare totalentreprenören ej kunde fullfölja sitt åtagande. Då vi under projektets gång blivit beviljade bidrag från Boverket för denna investering samt att vi enligt beslut från momsmyndigheten kunnat göra ett större momsavdrag än budgeterat har nettokostnaden slutat på 97 677 tkr. Produktionskostnaden / m² landar då på 33 904 kr/m².

Planering och projektering av renovering och verksamhetsanpassning av den befintliga delen av Ramundergården har pågått under året och renoveringen påbörjades under september och kommer att vara klar innan sommaren 2020.

Under året har vakanserna legat på i snitt 41 stycken (ca 6,6%) lägenheter/månad, vilket är högre än föregående år. Vakanserna beror främst på två orsaker, dels att det är brist på resurser i form av hantverkare för att snabbt iordningställa och renovera avflyttade eller vattenskadade lägenheter och dels på att efterfrågan numer har minskat. Minskningen ser vi framför allt i Hasselfors och Finnerödja.

Bolaget har under året omsatt byggnadskreditivet om 70 mnkr till fastighetslån.

Årets resultat blir – 1 371 kr vilket är ett lägre resultat än budgeterat. Det är konsekvensen av en hög underhållstakt i år och även de senaste åren vilket resulterat att avskrivningarna ökat mer än prognoserna visat.

Ekonomi (tkr)	2019-12-31	2018-12-31
Omsättning	54 383	51 951
Resultat	-1 371	-2 245
Eget kapital	15 518	16 889
Soliditet (%)	5,4	6,4
Likviditet	-20 605	13 047

Förväntad utveckling

Fokus under kommande år läggs på att hålla nere vakansnivån. Parallellt med detta kommer underhållstakten fortsättningsvis att ligga på en hög nivå de kommande åren. Detta för att vi även i framtiden ska kunna erbjuda attraktiva bostäder till nya och befintliga hyresgäster.

Vi bedömer att resultat och verksamhet för AB Laxåhem uppfyller de ändamål som anges i kommunens ägardirektiv. Bolaget försöker i möjligaste mån hitta nya lösningar som skapar attraktiva bostäder, samt följer finanspolicy och samarbetar med kommunen i de tjänster där så är möjligt.

6.2 Laxå Vatten AB

Kommunens ägardirektiv anger att Laxå Vatten AB ska producera och distribuera dricksvatten, omhänderta och rena avloppsvatten samt att driva annan förenlig verksamhet inom Laxå kommun. Detta ska ske på ett miljövänligt och ekonomiskt sätt.

Bolaget ägs till 100 procent av Laxå kommun.

Översikt över verksamhetens utveckling

Laxå Vatten svarar för vattenförsörjningen och tar om hand om avloppsvatten i Laxå kommun. Dricksvatten levereras också till Lekebergs kommun (Mullhyttan) och avloppsvatten tas också emot från Mullhyttan. I verksamheten ingår även dagvattenledningsnätet i samarbete med kommunen och Laxå Kommunfastigheter.

Laxå Vatten AB har regleringsrätt och ansvar för dammarna vid Östra och Västra Laxsjön, samt Grytsjön enligt vattendom AD 89/70 gällande ytvattentäkten Östra Laxsjön.

Bolaget har också fått uppdraget att sköta den kommunala angelägenheten med nedlagda kommunala deponier och sluttäckningen av deponi Mosjötippen.

Bolaget bedriver tillståndspliktig verksamhet enligt miljöbalken. Anmälningsplikten avser bolagets Va-anläggningar. Laxå Vatten AB har också krav på att följa Livsmedelsverkets

förordning för dricksvatten.

Förväntad utveckling

Under året har Laxå Vatten startat uppdraget att ta fram ett vattenförsörjningsalternativ till Vätternvatten AB i syfte att kommunfullmäktige ska ha två jämförbara alternativ att ta ställning till innan byggnationen av Vätternvatten AB:s anläggningar påbörjas.

Laxå Vatten kommer under kommande år att göra en riktad insats på ledningsnätet.

Ekonomi (tkr)	2019	2018
Nettoomsättning	15 012	14 319
Årets resultat efter finansiella poster	549	-1 218
Eget kapital	4 318	3862
Soliditet (%)	12	12,3
Likviditet	4 542	-1 351

Investeringar:

Infodring av ledningsnät 906 meter 1 100 tkr. Färdigställt.
Västra Laxsjön Kärr 1 815 tkr. Pågående.

Drift

Grytsjön 100 tkr
Dagvattenplan 32 tkr

Bedömningen är att resultat och verksamhet för Laxå Vatten AB uppfyller de ändamål som anges i kommunens ägardirektiv. Bolaget arbetar för en långsiktighet inom VA-området, följer finanspolicy och samarbetar med kommunen i de tjänster där så är möjligt.

6.3 Laxå Värme AB

Kommunens ägardirektiv anger att LaxåVärme AB ska producera och distribuera energi och verka för en rationell energiomställning inom Laxå kommun med fjärrvärme som huvudalternativ. Dessutom ska bolaget aktivt medverka till att även småskaliga lösningar etableras inom värmesektorn, såsom närvärme samt olika förädlade biobränslen

Bolaget ägs till 100 procent av Laxå kommun.

Översikt över verksamhetens utveckling

LaxåVärme producerar och distribuerar fjärrvärme i Laxå tätort.

Värmen produceras i Lindåsenanläggningen och distribueras i ett ca 16 km långt kulvertnät till 196 st abonnentcentraler. Lindåsenanläggningen producerar värme i främst tre biopannor. Två oljepannor finns som reserv och två elpannor står avställda.

Bolaget bedriver tillståndspliktig verksamhet enligt miljöbalken. Anmälningssplikten avser pannanläggningar. LaxåVärme AB har ett tillstånd för befintliga pannanläggningar.

Företagets omsättning under 2019 uppgår till 20 876 tkr (20 671 tkr). Rörelseresultatet uppgår till - 4 884 tkr efter finansiella poster. Ett bättre resultat var väntat men till följd av ökade kostnader på biobränsle påverkas resultatet negativt. Det har varit brist på biobränsle vilket har drivit upp priserna på briketter och pellets, detta kommer även att påverka nästa års resultat. Fjärrvärmemetaxan höjdes med 5 % 2019-01-01 för att motverka prishöjningarna på biobränsle.

Under 2019 har bolaget fört en diskussion kring att utveckla elproduktion med förnyelsebar energi. Ett kommunkoncerngemensamt projekt kring elproduktion med solpaneler på kommunens och de kommunala bolagens tak utreder möjligheterna.

Ekonomi (tkr)	2019	2018
Nettoomsättning	20 876	20 671
Årets resultat efter finansiella poster	- 4 884	615
Eget kapital	11 124	14 864
Soliditet (%)	29,0	34,9
Likviditet	10 939	12 642

Investeringar:

Sommaren 2019 har Lindåsens huvudpump totalrenoverats för att möta upp eventuella framtida utbyggnation av fjärrvärme för industriområdet Storängen i Laxå.

Drift

Under 2019 har avhärdningsanläggningen bytts ut.

Under 2019 har biobränsle använts med 98,9 % (99 %) och olja 1,1 % (1 %).

Såld energi under 2019 var 26,2 GWh (29,7 GWh), energiindex för perioden var 89,8 % (91 %), vilket innebär att det varit ca 9,8 % varmare än normalåret.

Vi bedömer att resultat och verksamhet för LaxåVärme AB uppfyller de ändamål som anges i kommunens ägardirektiv. Bolaget bedriver ett aktivt arbete för att minska koldioxidutsläpp

och använda biobränsle, vilket också medför lägre kostnader. Bolaget följer också finanspolicyn och nyttjar gemensamma tjänster även om den delen kan utökas ytterligare.

6.4 Laxå Kommunfastigheter AB

Kommunens ägardirektiv anger att Laxå Kommunfastigheter AB ska äga, förvalta, uppföra, förvärva och avyttra lokaler, vari det främst bedrivs kommunal verksamhet, på ett sätt som bidrar till utvecklingen av Laxå kommun. Bolaget ska också på uppdrag av kommunen tillhandahålla prisvärda tjänster med god service för skötsel, drift- och underhåll av gator, vägar, parker och andra allmänna platser.

Bolaget ägs till 100 procent av Laxå kommun.

Översikt över verksamhetens utveckling

Under våren har arbetet med utemiljön och skolgården till Finnerödjas nya skola pågått. Under samma tid har även ombyggnation på Saltängsskolan av den delen som kallas Riddarborgen pågått och var klar för inflyttning för verksamheten till höstterminen.

På Centralskolan slutfördes under våren första etappen av renoveringen av hemkunskapen samt en renovering av lokalen som tidigare kallades för Bullen.

Dessutom har arbetet med byte av taket på kommunhuset pågått under året. Ett arbete som har försenats med anledning av att entreprenören fått utökat uppdrag vid arbetet med utbyggnationen av Ramundergården.

Nya ramavtal tecknades för bygg-, el-, golv-, vs rör-, beläggning-, mark- och målningsarbeten.

Gata-park verksamheten har haft i uppdrag att genomföra upprustningen av Postgatan och etapp två i projektet påbörjades under vecka 33 och slutfördes under december. Mycket arbete har även lagts ner på återställande av asfalt efter grävningsarbeten för fiberanslutningar kommunen.

Bolaget har under året omsatt byggnadskreditivet om 30 mnkr till fastighetslån.

Ekonomi (tkr)	2019-12-31	2018-12-31
Omsättning	37 694	43 143
Resultat	1 385	1 974
Eget kapital före utdelning	26 469	26 071
Soliditet (%)	18,2	20,2
Likviditet	15 355	-5 369

Förväntad utveckling

Den framtagna modellen för hyresavtal tecknas allt eftersom ny- och ombyggnationer av lokaler utförs. Syftet med modellen är att den möjliggör för Laxå kommunfastigheter AB att ta ett större helhetsgrepp för fastigheternas underhåll och att de kommunala verksamheterna ska få möjligheter att påverka sina förbrukningar av el och avfall. Detta medför förhoppningsvis både minskade kostnader och minskad klimatpåverkan vilket är helt i linje inom en miljödiplomerad verksamhet. Underhållet kommer fortsättningsvis ligga på en hög nivå de kommande åren för att vi även i framtiden ska kunna erbjuda attraktiva, moderna och ändamålsenliga verksamhetslokaler.

Vi bedömer att resultat och verksamhet för Laxå Kommunfastigheter i stort uppfyller de ändamål som anges i kommunens ägardirektiv. Bolaget anpassar lokalerna utifrån Laxå kommuns behov, samt följer finanspolicy och samarbetar med kommunen i de tjänster där så är möjligt.

6.5 Sydnärkes utbildningsförbund

Sydnärkes utbildningsförbund är ett kommunalförbund med Askersund, Hallsberg och Laxå som medlemskommuner. Verksamheten startades den 1 juli 1999. Förbundet ansvarar för utbildningar inom ungdomsgymnasiet, vuxenutbildningen, särsvux, svenskundervisning för invandrare och gymnasiesärskola.

Gymnasieundervisningen bedrivs på Alléskolan och är Sveriges enda gymnasium som erbjuder alla 18 nationella program, fem introduktionsprogram och en komplett gymnasiesärskola.

Från 1 januari 2012 äger förbundet Alléskolans lokaler, vilket ger större frihet att utveckla lokalerna.

Översikt över verksamhetens utveckling

Den ökning av elevantalet vid gymnasieskolan som ökade kraftigt under åren 2015-2017 har under året stabiliserats i viss mån, till följd av att antalet asylsökande ungdomar, i likhet med övriga landet, har minskat. Trots detta är Alléskolan alltjämt länets största gymnasieskola, med elever från ett 40-tal kommuner.

Då intäkterna som används för att finansiera gymnasieskolan till mycket stor del finansieras av interkommunal ersättning från andra kommuner samt statsbidrag från Migrationsverket, är andelen elever från andra kommuner och länder av stor betydelse. Utöver elever från medlemskommunerna Askersund, Hallsberg och Laxå studerar inte mindre än 585 elever från 40 andra kommuner vid Alléskolan, vilket är en ökande trend alltsedan 2010.

Ersättningen från medlemskommunerna har utgjorts av en del av det riktade statsbidrag som kommunerna erhåller för nyanlända inom den tvååriga så kallade etableringen. I inledningen av 2019 konstaterades att andelen SFI-elever som ingick i etableringen sjunkit kraftigt från 49 % till 40 % mellan åren 2017-18 och från 40 % till 23 % mellan åren 2018-19. Detta innebar att de förväntade intäkterna blev väsentligt mycket lägre än budgeterat, och har påverkat det ekonomiska utfallet för 2019 med - 6 529 mkr.

Avtalet sades upp i juni 2019, men någon ny överenskommelse har inte slutits mellan kommunerna och förbundet. De förväntade intäkterna blev drygt 6 mkr lägre, och är den enskilt största anledningen till att årets resultat blev väsentligt sämre än vad som prognostiserades i samband med delårsbokslutet.

Förbundet har utöver ansvar för SFI-utbildning det fulla ansvaret för all övrig vuxenutbildning i medlemskommunerna. Vuxenutbildningen har glädjande nog ökat kraftigt under de senaste åren. En följd av detta är att externa lokaler hyrs sedan 2018 samt att SFI-utbildning i viss mån har köpts av extern part. Till följd av det ekonomiska läget i förbundet har externa lokaler sagts upp och avtalet avseende köpt SFI-utbildning har avslutats. Effekterna av detta har blivit påtagliga förändringar i organisationen vad gäller medarbetares arbetsschema samt lokalplanering.

De lärcentrum som sedan förbundets bildande har funnits i Askersund och Laxå har avvecklats till följd av kostnadseffektiviseringar.

I april 2018 beslutades att bygga en ny fastighet på Alléområdet. Fastigheten ska ersätta de paviljonger som sedan 2015 är uppställda på området. Till följd av överklagande avseende upphandlingen och en mycket lång handläggningstid har byggnationen förskjutits tidsmässigt i minst ett år, vilket har lett till högre lokalkostnader än budgeterat. Ett antal avtal har av besparingsskäl sagts upp under året:

Förväntad utveckling

Utmaningar

Elevtalsutvecklingen för såväl gymnasie- som vuxenutbildningen är av avgörande betydelse för förbundets verksamhet och ekonomi. En ökning av antalet elever från andra kommuner än medlemskommunerna har mycket stor betydelse för ekonomin. När analyser nu pågår avseende vilka program och inriktningar som eventuellt inte ska erbjudas vid Alléskolan måste detta beaktas. En omvärldsanalys avseende utbud av utbildningar i regionen görs för en träffsäkerhet vad gäller efterfrågade utbildningar de närmaste åren.

Alltsedan det fria gymnasievalet infördes 2017 har andelen ungdomar från medlemskommunerna som sökt till Alléskolan legat på cirka 75 %. Vi kan se en något vikande trend, där framförallt fler ungdomar från Hallsberg och Askersund väljer skolor i Örebro. Två faktorer ser vi som betydelsefulla, nämligen allmänna kommunikationer och att alltfler ungdomar söker Örebro skolor redan under grundskoletiden. Arbete med analyser och beslut om åtgärder pågår kontinuerligt inom flera områden för att locka fler "egna" elever till Alléskolan.

Vad gäller vuxenutbildningen så konstateras en ökad efterfrågan inom samtliga utbildningsformer. Dialogen med medlemskommunerna om finansiering generellt, och specifikt SFI, är av största betydelse.

Kompetensförsörjningen är av avgörande betydelse för förbundets utveckling och den kompetensförsörjningsplan som parterna gemensamt tar fram har stor betydelse för att säkra tillgången på arbetskraft liksom de insatser som genomförs. Arbete med detta har pågått under flera år för att behålla en kostnadseffektiv verksamhet med kvalitet och god ekonomisk hushållning i fokus.

Omställningsarbetet för att anpassa organisationen från en mycket hög elevtalsnivå 2017 till följd av flyktingströmmen har pågått sedan 2018 och kommer även under 2020 att få konsekvenser för verksamheten. Antalet medarbetare minskade med 31 under 2019, och översyn avseende såväl personal, lokaler och övrigt pågår alltjämt med målsättningen att ha en budget i balans 2020/21.

I utmaningen att anpassa organisationen efter behov ingår även att erbjuda lokaler i tillräcklig omfattning. Den process som pågår avseende nybyggnation är av oerhört stor betydelse att den fortgår enligt planerna. Utifrån ett ekonomiskt perspektiv innebär detta bland annat att förbundet kan säga upp de kostnadskrävande avtalen avseende mobila paviljonger samt del av övriga externa lokaler.

Utöver ovanstående utmaningar såsom kompetensförsörjning, kostnadsanpassning och lokaler behöver givetvis även nämnas betydelsen av att ständigt arbeta för att behålla den kvalitet som verksamheten gjorts sig känd för, och för att leva upp till målsättningen som är formulerat i programförklaringen, nämligen att Alléskolan och Allévux ska vara de naturliga valen för ungdomar, vuxna och arbetsliv.

SUF

Ekonomi (tkr)	2019	2018
Omsättning	318 005	342 911
Årets resultat	-16 919	-5 577
Eget kapital	30 257	44 497
Soliditet (%)	16,0	20,7
Likviditet	14 952	32 788

6.6 Sydnärkes kommunalförbund

Från och med den 1 januari 2015 inrättas ett kommunalförbund för den strategiska planeringen av frågor kring avfallshantering och de uppgifter rörande insamling och behandling av avfall samt den myndighetsutövning som åligger kommunerna enligt 15 kap Miljöbalken med tillhörande lagstiftning. Under året har förvaltningen tagit fram rutiner och styrdokument för förbundet som antagits av direktionen. Arbetet mot en gemensam avfallstaxa har påbörjats genom att direktionen föreslagit förändringar i kommunernas avfallstaxor som antagits av medlemskommunernas fullmäktige. En förbättring för abonnenterna i förbundet är att de har tillgång till alla återvinningscentralerna inom kommunalförbundet vilket möjliggör fler öppettider att välja på.

Översikt över verksamhetens utveckling

Under det femte verksamhetsåret kom förbundet att ta tag i några stora utmaningar. Den största utmaningen utgör om- eller nybyggnation av förbundets tre övriga återvinningscentraler i Fjugesta, Hallsberg och Laxå. Samtliga dessa tre centraler är ålderstigna och inte utvecklingsbara. En förändring av dessa är nödvändig för att öka sorteringen och möjligheten till ökad återvinning av grovavfallet anpassat till dagens krav. Genom om-/nybyggnationen kommer dessa tre centraler att utrustas med samma typ av passersystem som förbundets central i Askersund har. Servicegraden kommer därför att öka avsevärt i de tre berörda kommunerna.

En problematik som uppstod 2018 och främst i storstäder var webb-baserade budningstjänster. Privata aktörer erbjuder hämtning av möbler och annat hushållsavfall mot betalning och därefter avlämning på någon återvinningscentral. Denna typ av tjänst strider mot det kommunala monopollet. Stockholms stad har därför förbjudit en sådan webb-tjänst. Även hos oss har denna typ av tjänst dykt upp och förbundet har därför påbörjat en utredning om hur vi bättre kan motsvara ett ökat krav från kommuninnevånarna om bättre och snabbare service när det gäller att kunna bli av med sitt grovavfall.

Förväntad utveckling

En stor utmaning i närtid är, som tidigare nämnts, om-/nybyggnationen av tre återvinningscentraler. Förbundet kommer att hantera dessa projekt, med stöd av konsulter gällande projektering, upphandling och byggande. I Lekeberg kommer bygg-nationen att påbörjas under 2020. I Laxå är det ännu inte klart om vi ska bygga en ny återvinnings-central eller ej. Det beror på kommunens vilja att höja taxan tillräckligt för att finansiera en ny ÅVC. I Hallsberg har diskussionen intensifierats om att finna en plats för ny ÅVC. Om dessa båda ska byggas, kommer det att ske först 2021.

En annan utmaning är en ökad digitalisering av verksamheten. Det handlar bl.a. om möjligheten till självservice att exempelvis byta sopkärl, göra uppehåll i hämtningen eller hålla koll på sin vatten-förbrukning.

Ett förväntat ökat behov av utökad och snabbare service är också något som diskuteras inom förbundet. Hur kan vi möta upp kommande krav på bl.a. större tillgänglighet? En åtgärd som förbundet vidtagit är det s.k. "Gröna kortet" på återvinningscentralen i Askersund. Det systemet kommer att införas på samtliga återvinningscentraler, om och när nya byggs, i förbundet och därmed ökar tillgängligheten till centralerna avsevärt. Kan vi på något sätt möjliggöra snabb hämtning av möbler och andra skrymmande föremål hemma hos kommuninnevanarna är också något som vi ska undersöka.

6.7 Nerikes Brandkår

Nerikes Brandkår är ett kommunalförbund där Örebro, Kumla, Hallsberg, Lekeberg, Laxå, Askersund, Lindesberg, Ljusnarsberg och Nora samverkar om gemensam räddningstjänst. Förbundet bildades 1 januari 1998 och Laxå trädde in 1 januari 2001.

Översikt över verksamhetens utveckling

Efter skogsbränderna under 2018 har en hel del saker gjorts för att vi bättre ska kunna hantera dessa händelser. Ett flertal utbildningar har genomförts, en drönare har köpts in och inte minst har man insett att räddningstjänsterna behöver samverka ännu mer i framtiden.

Nerikes Brandkår har också förbättrat tekniken för ledningsstöd (kommunikation, kartor, GPS mm) ute i fält. En viktig del är också att släckbilarna har utrustats med frystorkad mat och vattenpåsar, vilket innebär att varje styrka kan klara sig längre initialt innan en större mathållning organiseras.

MSB har också kraftfullt förstärkt sin förmåga att stötta kommunerna vid större händelser. Exempel på detta är bättre tillgång till helikoptrar samt att en hel del förstärkningsmaterial för skogsbrandsläckning har köpts in.

Vid direktionens möte i december 2019 togs beslutet att Nerikes Brandkår ska ingå i den nya gemensamma systemledningen för Räddningsregion Bergslagen (RRB). Nerikes Brandkår

kommer organisatoriskt att vara värd för den inre ledningen som minst ska bestå av ett vakthavande befäl och ett larmbefäl tillsammans med larmpersonal från SOS alarm.

Ekonomi (tkr)	2019	2018
Omsättning	192 288	190 339
Årets resultat efter finansiella poster	5 234	1 523
Eget kapital	19 618	14 384
Soliditet (%)	15,0	11,8
Likviditet	19 555	17 941

Förväntad utveckling

Arbetet med att revidera handlingsprogrammet för den olycksförebyggande och den operativa verksamheten inom Nerikes Brandkår har försenats. Förseningen beror på att den nya ledningsorganisationen har prioriterats och att diskussioner har pågått med kommunalförbundet Västra Mälardalen om eventuellt medlemskap i Nerikes Brandkår. Direktionen beslöt dock i slutet på året att Nerikes Brandkår inte ska ta emot fler kommuner i dagsläget, så ett nytt handlingsprogram kommer att tas fram under första halvåret 2020.

6.8 Sydnärkes byggnämnd

Sydnärkes byggnämnd och förvaltning startades 1 januari 2011 och är gemensam för kommunerna Lekeberg, Laxå och Askersund.

Sydnärkes byggnämnds ansvar är att förverkliga plan- och bygglagens samt miljöbalkens mål och med hänsyn till natur- och kulturmiljö, främja en hållbar samhällsutveckling som ger människor en jämlik och god livsmiljö.

Byggnämnden är en specialreglerad nämnd vars åliggande bestäms i första hand av plan- och bygglagen (PBL) och har en viktig roll vid:

- Skyddande och vårdande av befintliga kvaliteter i natur- och kulturmiljöer.
- Utveckling av ny, kompletterande bebyggelse och ändrad markanvändning.
- Förädling och omdaning av befintliga bebyggelsemiljöer för nya bosättningar och verksamheter.

Förväntad utveckling

Nämnden tittar på att tillgängligheten uppfylls både vid framställning av planer och handläggning av bygglov.

6.9 Sydnärkes IT-nämnd

Den gemensamma IT-nämnden ingår i Lekebergs nämndorganisation. I nämnden ingår kommunerna Askersund, Hallsberg, Laxå och Lekeberg. Målet med att skapa en gemensam IT-nämnd är att ge god service och IT-drift av hög kvalitet. Vidare ska kostnadseffektivitet eftersträvas genom stordriftsfördelar och gemensamma investeringar, avtal, inköp och samverkan och gemensam drift av verksamhetssystem över kommungränserna. Den gemensamma nämnden ansvarar för:

- Drift och förvaltning av kommunernas system- och nätverksmiljö; kommunerna är överens om att etablera ett kommunsammanbindande nät.
- Support till medarbetare avseende hantering av klientheter (till exempel pc och läsplattor).
- Hantering av centrala behörigheter.
- IT-strategiskt stöd till verksamheterna i deras arbete (till exempel upphandlingsstöd och utvecklingsarbete) hos de samverkande kommunerna.
- Nämnden biträder de samverkande kommunerna i framtida verksamhetsinsatser som på olika sätt är IT-relaterade inom nationell och regional utveckling.

Förväntad utveckling

Sydnärkes IT-nämnd har på uppdrag av nämnden genomfört en utredning som påvisar ett omfattande behov av renovering, upprustning och modernisering av nätverken i de samverkande kommunerna för att förbättra kapaciteten och öka säkerheten. Redovisning av investeringsbehov av nätverk och infrastruktur totalt och per samverkande kommun. Sydnärkes IT-nämnd har framställt till respektive medlemskommuns styrelse att utöka investeringsbudgeten för år 2019-2020 för att genomföra upprustning och renovering av infrastrukturen.

Sydnärkes IT-nämnd finansieras av medlemskommunerna och över- resp. underskott regleras med respektive kommun.

6.10 Taxe- och avgiftsnämnden

Taxe- och avgiftsnämnden är en gemensam nämnd för kommunerna Hallsberg, Laxå, Lekeberg, Askersund, Degerfors och Kumla. Nämnden hanterar debiteringen av avgifter och taxor inom vård- och omsorgsverksamheterna. Nämndens uppgifter är att fullgöra lagreglerade uppgifter såsom inkomstförfrågan, inkomstregistrering, fastställande av avgift, omprövning av avgiftsbeslut, kravhantering, besvärshantering och dokumentation.

6.11 Sydnärkes löneförvaltning

Lönenämnden, har förutom att se till att rätt löner betalas ut, har även arbetat med att försöka genomföra likartade lönerutiner hos alla medlemskommuner.

Nämnden har i större utsträckning genomfört riktade utbildningar och möten ute i kommunerna. Samt lagt stor vikt till övergången och anpassningen till GDPR gentemot nämndens medlemskommuner och kunder.

Målet med verksamheten är att alla anställda i dessa fem kommuner och de två förbunden ska få en korrekt lön varje månad. Detta följs upp genom diverse kontrollfunktioner i lönesystemet och utvärderas genom samtal i grupp och individuellt. Nämndens mål att ge kunderna och deras anställda rätt lön i rätt tid har uppnåtts till 99,7 procent. Nämnden har även genomfört utbildningar till chefer enligt plan.

7 Förvaltningsberättelse

7.1 Översikt över verksamhetens utveckling

Kommunen	2019	2018	2017	2016	2015
Folkmängd	5 683	5 637	5 643	5 709	5 656
Kommunal skattesats (%)	22,18	22,18	22,18	22,18	22,18
Verksamhetens intäkter (tkr)	92 409	120 825	120 756	143 419	93 993
Verksamhetens kostnader (tkr)	-451 453	-460 258	-446 235	-423 191	-378 728
Årets resultat (tkr)	1 194	11 826	15 239	32 437	14 965
Soliditet	39,30%	37,50%	27,50%	20,70%	4,80%
Soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser	-39,30%	-40,90%	-43,70%	-51,60%	-74,00%
Investeringar (netto, tkr)	8 845	5 422	4 926	4 528	5 648
Självfinansieringsgrad	-12,15%	89,62%			
Långfristig låneskuld	12 400	22 900	22 900	35 300	53 300
Antal anställda (tillsvidareanställda)	465	483	426	422	415

Definitioner:

Soliditet-Eget kapital/summa tillgångar

Soliditet inkl totala pensionsförpliktelser- Eget kapital/summa tillgångar justerat med ansvarsförbindelse för pensionsförpliktelse

Självfinansieringsgrad definieras som Kassaflöde från den löpande verksamheten dividerat med nettoinvesteringar.

Kommunen har lyckats bibehålla ökningen av invånarantalet som ökade i och med det stora antalet nyanlända som kom till kommunen under år 2016. Detta har stor betydelse för kommunens skatteintäkter.

Skattesatsen har under de senaste fem åren varit oförändrad.

Verksamhetens intäkter har minskat med 28 mnkr detta beror främst på minskade bidrag. Verksamhetens kostnader har minskat med 8,8 mnkr vilket i huvudsak avser minskade kostnader för köp av huvudverksamhet.

Efter fyra år med mycket goda resultat viker nu resultatet kraftigt. Med tanke på de kraftigt minskade bidragen har kommunen dock klarat anpassningen till de nya minskade intäkterna bra. Det är viktigt att fortsätta effektiviseringen kommande år för att klara ytterligare minskningar av bidrag och ökande kostnader. Årets resultat klarar balanskravet i enlighet med kommunallagen.

Soliditeten har fortsatt att öka men ökningstakten är lägre. Laxå kommun har med hänsyn till ansvarsförbindelsen för pensionsåtagandet en negativ soliditet vilket innebär att kommunen måste klara sitt resultatmål för att förbättra resultaten.

Investeringsstakten har ökat med 3,4 mnkr till 8,8 mnkr. Investeringarna har i sin helhet självfinansierats. Vilket även det har bidragit till en minskning av likviditeten eftersom investeringarna i år överstiger avskrivningar och resultat med ca 2,4 mnkr.

Den långfristiga låneskulden har minskat med 10,5 mnkr då planerad amortering har överförts till balansposten kortfristiga skulder.

Den kommunala Koncern	2019	2018	2017	2016	2015
Verksamhetens intäkter (tkr)	221 318	250 971	248 303	266 578	183 511
Verksamhetens kostnader (tkr)	-562 081	-570 520	-549 454	-520 191	-439 620
Årets resultat (tkr)	-4 984	10 261	18 348	36 594	18 671
Soliditet	8,40%	14,70%	14,90%	11,20%	4,80%
Soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser	-14,70%	-15,20%			
Investeringar (netto, tkr)	64 099	117 364	45 902	20 630	24 037
Självfinansieringsgrad 3)	49,11%	5,53%			
Långfristig låneskuld (tkr)	420 976	403 877	305 301	314 449	335 737
Antal anställda (tillsvidareanställda)	498	517	457	453	448

Definitioner:

Soliditet-Eget kapital/summa tillgångar

Soliditet inkl totala pensionsförpliktelser- Eget kapital/summa tillgångar justerat med ansvarsförbindelse för pensionsförpliktelse
Självfinansieringsgrad definieras som Kassaflöde från den löpande verksamheten dividerat med nettoinvesteringar.

Verksamhetens intäkter i kommunkoncernen har minskat med 29,6 mnkr detta beror främst på minskade bidrag i kommunens verksamhet. Verksamhetens kostnader i kommunkoncernen har minskat med 7,4 mnkr vilket i huvudsak avser minskade kostnader för köp av huvudverksamhet i kommunens verksamhet.

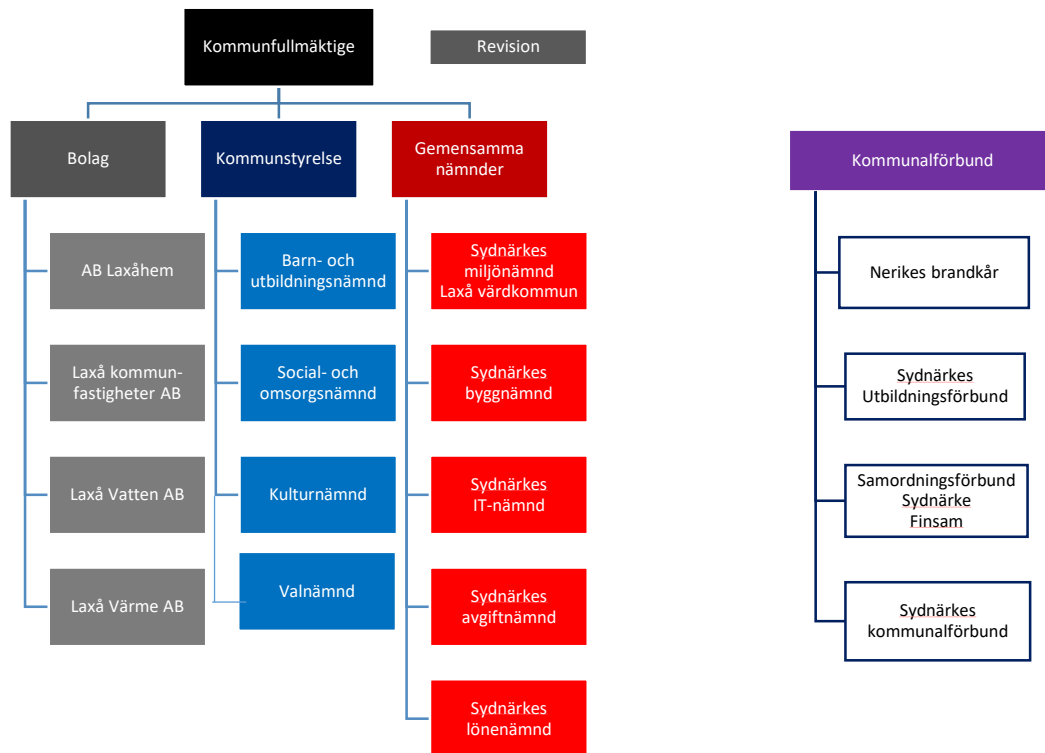
Efter fyra år med mycket goda resultat viker nu resultatet kraftigt i kommunkoncernen. Det negativa resultatet i koncernen avser främst ett negativt resultat i Laxå Värme AB efter finansiella kostnader.

Soliditeten har minskat i koncernen eftersom tillgångarna har ökat kraftigt i koncernen i och med de senaste årens byggnationer samt att koncernen gör ett negativt resultat.

Investeringsstakten har varit hög de senaste åren i och med nybyggnationer av Finnerödja Skola, Nya Ramundergården, Lindåsens skola samt radhusen i centrala Laxå. Investeringarna har dels självfinansierats dels lånats upp hos Kommuninvest. I år överstiger investeringarna avskrivningar och resultat med 46,2 mnkr.

Den långfristiga låneskulden har ökat med 17 mnkr.

7.2 Den kommunala koncernen

Laxå kommun har fyra helägda dotterföretag Laxå Värme AB, Laxå Vatten AB, Laxå Kommunfastigheter AB samt AB LaxåHem. Laxå kommun samarbetar via nämndverksamhet framförallt i Sydnärke genom Sydnärkes miljönämnd där Laxå är värdkommun, Sydnärkes Byggnämnd, Sydnärkes IT-nämnd, Sydnärkes avgiftsnämnd samt Sydnärkes lönenämnd. Laxå kommun är delägare i fyra kommunalförbund.

7.3 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

7.3.1 Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Identifierad risk	Beskrivning	Organisatorisk enhet	Hantering av risk
Omvärldsrisk			
Befolkning	Risk för befolkningsminskning de kommande tre åren	Kommunala koncernen	- AME arbetar med att hjälpa nyanlända att etablera sig på arbetsmarknaden, arbeta på ett attraktivt näringsliv i Laxå
Konjunktur	Risk för lågkonjunktur år 2020 och 2021 enligt SKR och konjunkturinstitutet	Kommunala koncernen	- Försiktighet i budgeteringen av invånarantal, Översyn av verksamheterna
Verksamhetsrisk			
Personal	Oförmåga att upprätthålla planerad bemanning. Negativa effekter på personal och kvalitet	Social- och omsorgsnämnden, Barn- och utbildningsnämnden	- Friskvårdsinsatser, arbete med att tillskapa bättre kommunikationsmöjligheter för pendlare, regionen, tågtrafik, utbildningsinsatser
Finansiell risk			
Ränterisk	Ökande skuldsättning, betydande kostnadseffekter vid ökad räntenivå	Kommunala koncernen	-Policy för räntebindning, investeringsprövning

7.3.1.1 Ränterisk/finansieringsrisk

Per 31 december 2019 uppgick den kommunala koncernens räntebärande skulder till 431 mnkr(418 mnkr), medan de räntebärande finansiella tillgångarna uppgick till 29 mnkr(32mnkr). Den kommunala koncernens räntebärande nettoskuld uppgick per

balansdagen sålunda till 402 mnkr(386 mnkr). Nettoskulden har ökat till följd av under året genomförd investering i färdigställande av Nya Ramundergården.

Upplåningen inom den kommunala koncernen löper både med fast och rörlig ränta. Ränteswappar förekommer inte.

Enligt finanspolicyn ska lånestocken till minst 50 procent ha en längre räntebindningstid än 12 månader. Lånen ska även spridas på olika räntebindningsperioder så att de inte förfaller samtidigt utan med någorlunda jämna intervall.

Upplåningen i kommunkoncernen har en genomsnittlig kapitalbindning på 3,6 år samt en räntebindning på 3,3 år och snitträntan hos Kommuninvest är 1,2%.

Koncernens policy är att upptagande av lån i utländsk valuta ej ska ske. Således föreligger ingen valutarisk. Inga lån i utländsk valuta finns upptaget.

7.3.1.2 Kredit- och likviditetsrisk

För att samordning ska ske avseende betalningsflöden är kommunen samt bolagen anslutna till ett gemensamt koncernkonto med underkonton för kommunen samt respektive bolag.

Koncernens likvida medel ska placeras på kort och lång sikt. Kravet på maximal säkerhet i kommunens medelsplacering, innebär att kredit-, ränte- samt likviditetsrisker för olika placeringsformer ska minimeras. Det innebär att placering av koncernens likvida medel får ske på bankkonto samt räntebärande värdepapper utgivna av:

- A. Svenska staten (ex statsskuldsväxlar, obligationer) och statliga verk
- B. Kommuner och landsting (ex kommuncertifikat, obligationer, reverser)
- C. Bostadsinstitut (ex Stadshypotek, Handelsbanken hypotek, Spintab mm)
- D. Kommuninvest i Sverige AB (publ)
- E. Svenska banker
- F. Andelar i värdepappersfond och liknande penningmarknadsfonder som omfattas av lag om värdepappersfonder och innehåller värdepapper enligt nedan.
- G. Företag med en rating från Standard & Poor's, skuggrating Swedbank eller Moody's där rating är minst BB- eller Ba3.
- H. Övriga värdepapper med kommunal borgen

7.3.2 Pensionsförpliktelse

De helägda kommunala aktiebolagen har ingen pensionsskuld utan intjänade pensioner försäkras bort, vilket innebär att de betalar in pengar till ett försäkringsbolag, vilka sedan betalar ut pensionerna när det är aktuellt

Kommunens pensionsåtaganden uppkomna före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse och inte som en skuld. Vid årets ingång uppgick åtagandet till 156,5 mnkr. Vid årets utgång ligger åtagandena på 152,2 mnkr. Under år 2019 uppgick kostnaden för utbetalningar från ansvarsförbindelsen uppkommen före 1998 till 10,2 mnkr.

Kostnaden för samtliga pensioner inom kommunen inklusive särskild löneskatt uppgick till

30,7 mnkr (f.å. 23,5) under året. Den stora skillnaden beror framförallt på kostnader i samband med pensionsavgångar, nyanställningar samt en rättelse av pensionsskulden till förtroendevalda.

Medlen för pensionsåtaganden uppkomna före 1998 har till fullo lånats till den kommunala verksamheten. Då kommunen inte har någon pensionsmedelsförvaltning för de kommande pensionsutbetalningarna är det av extra stor vikt att kommunens ekonomi fortsätter att stärkas.

<i>i tkr</i>	2019	2018
Avsättning pensioner inkl löneskatt	7 221	4 427
Ansvarsförbindelser inkl löneskatt	152 191	156 515

Dagens intjänade pensioner försäkras bort, vilket innebär att kommunen efter 1998 betalar in pengar till ett försäkringsbolag, vilka sedan betalar ut pensionerna när det är aktuellt.

<i>i tkr</i>	2019	2018
Pensionsförpliktelse som har tryggats i pensionsförsäkring	17 185	14 990
Totalt pensionsförsäkringskapital*	22 525	18 342
*varav överskottsmedel	971	1 082

Kommunen har en ansvarsförbindelse att betala ut omställningsstöd till förtroendevalda med uppdrag på mer än 40 procent av en heltid, förutsatt att dessa innehaft uppdraget i en period på minst ett år.

Kommunen har inga egna förvaltade pensionsmedel.

7.4 Händelser av väsentlig betydelse

Året 2019 präglades av omställning och anpassning till nya ekonomiska förutsättningar. Laxå kommuns stora flyktingmottagande åren innan genererade stora statliga bidrag och ersättningar. Medlen har i stor utsträckning använts till att ge de nyanlända en bra start i Sverige och i Laxå.

När allt fler flyktingar lämnar etableringsfasen minskar behoven av stöd och därmed också de statliga bidragen. Med minskade intäkter från staten minskar även de medel som kommunen fonderat. Både skolan och den sociala verksamheten gick dessutom in i år 2019 med stora underskott. Totalt så har intäkter från bidrag minskat med 24 mnkr.

Sammantaget behövde både skolan och den sociala verksamheten minska kostnaderna och ställa om verksamheten för att klara de beslutade ekonomiska ramarna.

Skolverksamheten mötte den utmaningen med strukturella åtgärder, t ex genom att ställa om Lindåsens skola till en ren förskola och att flytta mellanstadiet till Saltängens skola. Dessutom minskade antalet visstidsanställda resurspersoner genom att anställningsperioder inte förlängdes eller förnyades. Sammantaget var det 22 visstidsanställda som inte fick förlängt.

Genom att nya Ramundergården blev färdig efter sommaren kan äldreomsorgen centraliseras vilket ger möjlighet att ta ett omtag när det gäller bemanning och schemaläggning. Det är ett arbete som pågår och som har en stor potential till minskade kostnader. Totala investeringar i kommunkoncernen uppgår till 64 mnkr och en stor del av dessa investeringar avser Ramundergården.

Laxå kommun har sämre förutsättningar att finansiera produktion av välfärd än många andra kommuner. Det beror på lägre skatteintäkter per invånare och att små och utspridda enheter kostar mer att driva än stora. Därför var det glädjande att det nya kostnadsutjämningsystemet kompenserar för detta på ett bättre sätt än tidigare. Detta innebar att i oktoberprognosen avseende år 2020 i förhållande till prognosen från augusti ökade skatteintäkter och generella bidrag med 7,9 mnkr. Laxå kommun använder SKR:s modell.

Varumärket Tiveden stärktes ytterligare under året vilket bland annat resulterade i rekordmånga besökare till nationalparken och andra områden i Laxå kommun. Satsningen att bygga vårt varumärke, Bilden av Laxå, på Tiveden och Tivedens Ekoturismråde känns allt mer riktig och klok.

Under året bildades en ny kulturnämnd med ansvar för kommunens kultur- och fritidsverksamhet. Laxås kulturverksamhet utvecklades under året i en klart positiv riktning

med ett stort antal arrangemang, utställningar mm. Flera arrangemang genomfördes i Finnerödja och i Hasselfors.

Integrations- och arbetsmarknadsenheten har trots minskade ekonomiska förutsättningar bedrivit en framgångsrik verksamhet. Det stora flertalet av de nyanlända som lämnar etableringsfasen har sysselsättning och inkomst.

Miljöförvaltningen har en allt mer utvecklad tillsynsverksamhet med en hög ambitionsnivå med avseende på genomförande av tillsynsbesök. Syftet med tillsynen är att de nationella miljömålen nås. Förvaltningen leder och samordnar även kommunens miljöstrategiska arbete på ett framgångsrikt sätt. Detta innebär även att förvaltningen stödjer kommunens miljödiplomeringsarbete.

Byggförvaltningen träffar kommunens plangrupp regelbundet. Ett relativt stort antal hanterades under året, men flertalet avsåg tillbyggnationer. Inom Laxå tätort finns ett stort antal omoderna detaljplaner som byggförvaltningen successivt moderniserar.

Enheten för lokal- och miljöservice bedriver en fortsatt uppskattad verksamhet med en tydlig miljöprofil. Bland annat tvättas all tvätt numera med avjoniserat vatten och utan kemikalier.

Kostverksamheten utvecklades under året i positiv riktning. Det nya köket i Ramundergården invigdes med ny personal. I Finnerödja skola pågår ett projekt med måltiden som pedagogiskt verktyg där såväl måltidspersonal, lärare som elever är engagerade. Projektet bedrivs tillsammans med Örebro universitet.

Inga betydande rättstvister föreligger.

7.5 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Kommunen har en budgetgrupp som består av kommunstyrelsen och kommunledningsgruppen. Kommunen har en traditionell budgetprocess där den slutliga budgeten fastställs av kommunfullmäktige i november. Budgetgruppen har fyra möten under året för framarbetande av budget och verksamhetsplan. Vid det första mötet anges förutsättningar för budgeten, andra mötet avser uppdatering av förutsättningar samt ställningstagande till preliminära ramar, möte nummer tre fokuserar på de övergripande målen för kommunen, möte nummer fyra är i samband med att slutlig budget ska fastställas.

Till första mötet år 2020 så har ett årshjul för budgetprocessen framarbetats och kommer att presenteras då.

De övergripande målen avseende de olika nämnderna framarbetas först i respektive nämnd.

Arbete med att nå målluppfyllelse görs tillsammans i verksamheterna i verktyget Stratsys.

Laxå kommun har i likhet med de flesta andra kommunerna i landet använt inkrementalistisk budgetering och ramtilldelning. Nämnderna Barn- och utbildningsnämnden samt Social- och omsorgsnämnden har under det sista året framarbetat resursmodeller.

Under året har ett arbete med att stärka arbetet med intern kontroll pågått. Syftet har varit att inom kommunen få ett mer likartat arbetssätt för intern kontroll. Arbete med att utbilda personal och politik har pågått under året. Detta har resulterat i ett nytt intern kontrollreglemente och nya tillämpningsanvisningar.

7.6 God ekonomisk hushållning och ekonomins ställning

Budget för den kommunala koncernen har inte upprättats varför uppföljning mot denna inte kan göras. Övergripande finansiella mål för koncernen har inte satts varför uppföljningen nedan är på kommunnivå.

Kommunen har inte nått uppsatt resultatmål om 3 938 tkr eftersom Barn- och utbildningsnämnden och Social- och omsorgsnämnden har en negativ avvikelse mot upprättad budget. Åtgärder har vidtagits under år 2019 inom Barn- och utbildningsnämnden där man efter vårterminen inte förlängde 22 visstidsanställningar även omorganisation inom verksamheten har skett. Social- och omsorgsnämnden står inför en omställning under år 2019 och 2020 bl.a. beroende på centralisering av äldreomsorgen. Även inom Social- och omsorgsnämnden pågår ett omfattande arbete med att göra förändringar som gör att nämnden håller verksamheten inom sin tilldelade ram.

Resultatet på finanserna blev bättre än beräknat p.g.a. att skatteintäkterna blev högre än beräknat eftersom budgeterat invånarantal var lägre än faktiskt utfall per 1 november. Kommunen har även erhållit avkastning på placeringar, utdelning från dotterföretag, ränta från Kommuninvest, mer bidrag än förväntat samt högre borgensavgifter.

7.6.1 Förändring av eget kapital ska under planperioden 2018-2022 uppgå till minst 2 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Tillfällig sänkning av resultatmålet år 2019 till 1%.

Beskrivning av målet

Det egna kapitalet utgörs av värdet på de totala tillgångarna borträknat de skulder som kommunen har. Resultatmålet på 1% uppnås ej p.g.a. stora underskott i Barn- och utbildningsnämnden och Social- och omsorgsnämnden. Resultatet räddas dock av överskott på finanserna och inom kommunstyrelsen.

Nyckeltal	Utfall	Mål	Måluppfyllelse
 Förändring av eget kapital	1 194	3 938	30%

7.6.2 Soliditeten ska förbättras och långsiktigt uppgå till minst 50 %.

Beskrivning av målet

Soliditeten utgörs av det egna kapitalet i förhållande till de totala tillgångarna. Soliditeten speglar självfinansieringsgraden och betalningsförmågan på lång sikt. Den ökade soliditeten beror framförallt på minskningen av de långfristiga skulderna. Större del av de totala tillgångarna har självfinansierats i år i förhållande till föregående år.

Nyckeltal	Utfall	Mål	Måluppfyllelse
 Soliditet	39,3%	50 %	78,6 %

7.6.3 Likviditeten ska vid årets slut uppgå till minst en månads skatteintäkter och utjämningsbidrag.

Beskrivning av målet

Likviditeten utgörs av pengarna kommunen har på banken. Det vill säga medel som omgående kan omsättas. Likviditeten har minskat under år 2019 bl.a. på grund av att de migrationsmedel som tidigare år har kommit in har använts under år 2019.

Nyckeltal	Utfall	Mål	Måluppfyllelse
 Likviditet	30 672	29 477	104%

7.6.4 Kommunens samtliga lån ska vara återbetalda senast år 2021. Kommande investeringar ska finansieras med egna medel

Beskrivning av målet

Kommunen har vid utgången av räkenskapsåret en skuld på 22,9 mnkr. Skulden beräknas vara helt amorterad till år 2021.

Kommentar

Kommunen hade vid utgången av räkenskapsåret lån till Kommuninvest Sverige AB på 22,9 mnkr. Planerade amorteringar är 2020-06-15, 10,5 mnkr, 2021-10-11, 12,4 mnkr.

Nyckeltal	Utfall	Mål	Måloppfyllelse
◆ Låneskuld	22 900	0	På väg

7.7 Balanskravsresultat

Kommunallagen kräver balans mellan resultaträkningens intäkter och kostnader (långsiktigt god ekonomisk hushållning). Eventuella underskott ska regleras inom tre år efter det att de uppkommit. Om det finns synnerliga skäl kan kommunfullmäktige besluta om att göra avsteg från balanskravet.

Det positiva resultatet om 1,2 mnkr 2019 innebär att kommunen har klarat balanskravet. Kommunen har således inget resultat att återställa.

Balanskravsutredning	2019	2018	2017
<i>i tkr</i>			
Årets resultat	1 195	11 826	15 239
Realisationsvinster som inte står i överensstämmelse med god ekonomisk hushållning	-1 063	-726	-
Orealiserade förluster i värdepapper	84	604	-
Återföring av orealiserade förlust värdepapper	-	-	-
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	216	11 704	15 239
Medel till resultatutjämningsreserv	-	-4600	-
Medel från resultatutjämningsreserv	-	-	-
Årets balanskravsresultat	216	7 104	15 239

7.8 Väsentliga personalförhållanden

I redovisningen i avsnitt 7.8 ingår inte dotterföretagens personal om det inte särskilt specificeras nedan.

7.8.1 Medelantalet anställda

7.8.1.1 Tillsvidareanställningar

Totalt minskade antalet tillsvidareanställningar omräknat till heltidstjänster med 15,0 jämfört med årsskiftet 2018. Barn- och utbildningsnämnden minskade med 14,0 och social- och omsorgsnämnden minskade med 4,0. Kommunstyrelsen ökade antalet tillsvidareanställda omräknat till heltidstjänster med 3,0 sedan årsskiftet.

Tillsvidareanställningar

Verksamhet	2019	2018	Kvinnor	Män	Kvinnor %	Män %
Kommunstyrelsens ansvarsområde:	74	71	58	16	78%	22%
Barn- och utbildningsnämnd	135	149	110	25	81%	19%
Social- och omsorgsnämnd	225	229	213	12	95%	5%
Totalt Laxå kommun	434	449	381	53	88%	12%
AB Laxåhem	14	14	4	10	29%	71%
Laxå Kommunfastigheter AB	7	7				
LaxåVärme AB	3	3				
Laxå Vatten AB	7	10				
Totalt Laxå kommunkoncern	465	483				

7.8.1.2 Visstidsanställningar

De tidsbegränsade anställningarna omräknat till heltid minskade med 21,0 totalt sett. Barn- och utbildningsnämnden minskade med 22,0 sedan föregående årsskifte, social- och omsorgsnämnden ökade med 1,0 och kommunstyrelsen hade oförändrat antal. Under år 2019 har Barn- och utbildningsnämnden arbetat med att få sin verksamhet inom tilldelad ram detta har inneburit att man inte förlängt 22 visstidsanställningar i våras.

Visstidsanställningar

Verksamhet	2019	2018	Kvinnor	Män	Kvinnor %	Män %
Kommunstyrelsens ansvarsområde:	22	22	10	12	45%	55%
Barn- och utbildningsnämnd	20	42	19	1	95%	5%
Social- och omsorgsnämnd	20	19	17	3	85%	15%
Totalt	62	83	46	16	74%	26%

7.8.1.3 Åldersintervall per verksamhet

Åldersintervall per verksamhet	20-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60 år -
Kommunstyrelsens ansvarsområde	8	19	11	23	13
Barn- och utbildningsnämnd	7	33	36	38	21
Social- och omsorgsnämnd	15	38	57	70	45
Tillsvidareanställningar, totalt	30	90	104	131	79

7.8.2 Mertid och övertid

Vid en jämförelse av mer- och övertidstimmarna för året 2019 jämfört med samma period föregående år har mer- och övertidstimmarna totalt sett minskat med 1414 timmar. Kommunstyrelsen har minskat med 728 timmar, barn- och utbildningsnämnden har minskat med 733 timmar och social- och omsorgsnämnden har ökat med 47 timmar.

Mertid och övertid (timmar)	2019	2018	2017
KS	542	1 270	831
BUN	1 742	2 475	1 766
SON	2 882	2 835	1 649
Total antal timmar	5 166	6 580	4 246

7.8.3 Timavlönad personal

Vid en jämförelse av antalet timmar för timavlönad personal 2019 jämfört med samma period föregående år har antalet timmar för timavlönad personal totalt sett minskat med 12 193 timmar. Antalet timmar för timavlönad personal har minskat inom social- och omsorgsnämnden med 11 625 timmar. Inom kommunstyrelsen har antalet timmar minskat med 648 timmar och inom barn- och utbildningsnämnden har antalet timmar ökat med 80.

Timavlönad personal (timmar)	2019	2018	2017
KS	7 943	8 591	10 864
BUN	13 884	13 804	11 926
SON	59 558	71 183	57 074
Total antal timmar	81 385	93 578	79 864

7.8.4 Arbetsmarknadsåtgärder

Tabellen nedan visar antal personer fördelade på olika arbetsmarknadsåtgärder i Laxå kommun.

Antal personer fördelade mellan olika arbetsmarknadsåtgärder

Arbetsmarknadsåtgärder	2019	2018
Arbetspraktik	22	39
Extratjänst	25	29
Offentligt skyddad anställning	1	2
Trygghetsanställning	0	4
Arbetsutbildning/prövning	17	19
Lönebidrag (tillsvidareanställningar)	21	6
Nystartsjobb	* 0	14
Jobb- och utvecklingsgaranti	43	33
Totalt	129	146

* Nystartsjobb ingår numera i Trygghetsanställning

7.8.5 Redovisning av sjukfrånvaron

Eftersom de helägda dotterbolagen har så få anställda så redovisas inte deras sjukfrånvaro nedan i tabellen.

Sjukfrånvaron i kommunen har varit oförändrad sedan årsskiftet 2018. Bland kvinnorna har sjukfrånvaron minskat med 0,1 procentenheter. Bland männen har sjukfrånvaron ökat med 0,3 procentenheter. Långtidssjukfrånvaron har minskat med 11,6 procentenheter. Mellan åldersgrupperna kan konstateras att sjukfrånvaron i åldersgruppen 29 år har ökat med 0,6 och gruppen 30-49 år minskat med 0,3 procentenheter. I åldersgruppen 50 år och uppåt har sjukfrånvaron varit oförändrad.

Nyckeltal	Procent 2019	Procent 2018
Total sjukfrånvarotid i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid	5,5	5,5
Summa tid med långtidssjukfrånvaro (60 dagar eller mera) i förhållande till total sjukfrånvarotid	27,6	39,2
Summa sjukfrånvarotid för kvinnor i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid för kvinnor	6,0	6,1
Summa sjukfrånvarotid för män i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid för män	3,4	3,1
Summa sjukfrånvarotid i åldersgruppen 29 år eller yngre i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid i åldersgruppen 29 år eller yngre	5,6	5,0
Summa sjukfrånvarotid i åldersgruppen 30-49 år i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid i åldersgruppen 30-49 år	5,5	5,8
Summa sjukfrånvarotid i åldersgruppen 50 år	5,5	5,5

7.9 Förväntad utveckling

Den antagna driftsbudgeten för år 2020 baserar sig på oktober månads skatteprognos gjord i modellen från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Den prognosen baserade sig på ett uppskattat invånarantal på 5 620 invånare. Det har kommit en ny skatteprognos i december som även den är gjord i modellen från SKR. Denna beräkning baserar sig på det faktiska invånarantalet per 1 november 2019 vilket blev 5 685 invånare vilket är 65 invånare mer. Det högre invånarantalet innebär att skatteintäkter och generella statsbidrag och utjämnings för Laxå kommun blir 3 923 tkr högre än beräknat förutsatt att alla antaganden om skattekraft i landet stämmer.

Barn- och utbildningsnämnden redovisar ett underskott i upprättad detaljerad budget i förhållande till tilldelad ram med 8 225 tkr. I upprättad budget har barn- och utbildningsnämnden inte räknat med att erhålla bidraget från Skolverket benämnt likvärdig skola på grund av att man inte uppfyller kostnadsvillkoret. Regelverket för att erhålla likvärdig skola har i början av år 2020 ändrats. Detta innebär med all sannolikhet att Barn-

och utbildningsnämnden har möjlighet att erhålla detta bidrag. Barn- och utbildningsnämnden har i och med denna förändring i regelverket möjlighet att erhålla bidraget vilket innebär att underskottet minskar till 4 240 tkr. Barn- och utbildningsnämnden kommer att gå igenom villkoren för bidragen under våren för att försöka fastslå om man kommer att erhålla bidraget.

För att barn- och utbildningsnämnden ska kunna arbeta med fokus på sin pedagogiska verksamhet har beslut i kommunstyrelsen tagits att den uppräknig som fler antal invånare innebar för Laxå kommun år 2020 tillfälligt används för att täcka underskottet hos barn- och utbildningsnämnden. Det innebär ingen utökning av ramen utan en acceptans med att arbeta vidare under år 2020 utifrån den lagda budgeten.

Social- och omsorgsnämnden har inte heller en budget i balans utan har ett budgeterat underskott i den detaljerade budget som har antagits av nämnden.

Nämnderna måste fortsätta med att arbeta med kostnadsmedvetandet och ha det i åtanke i verksamheten. Resultatet i kommunen är fortfarande ansträngt och en förutsättning för att man når uppsatt resultatmål är att reserven för politiska prioriteringar inte används och att nämnderna klarar de budgetar med de underskott mot ram som är budgeterade och att prognosen för skatteintäkter och generella bidrag inte försämras.

Tabell i mnkr:

Budgeterat resultatmål	7
Underskott SON	-2
Underskott BUN	-8
Likvärdig skola	4
Skatteintäkter och generella stadsbidrag 65 invånare	4
Reserv för politiska prioriteringar	2
Summa resultat	7

Om nämnderna håller ovanstående budget och förutsatt att inte skatteprognosen ändras så kommer kommunen att nå sitt resultatmål.

Med tanke på den oro kring det ekonomiska läget i världen i och med corona-smittan som nu råder är osäkerheten stor. Det innebär att det kan bli en revidering av tidigare skatteprognos från SKR. Kommunen följer läget för att kunna vidta nödvändiga åtgärder. Den 4:e mars presenterade Finansdepartementet en prognos där BNP-tillväxt i år antogs bli 0,5 procentenheter lägre globalt respektive 0,3 procentenheter lägre i Sverige än tidigare bedömning. Mycket talar just nu dock för att det kan bli en större försvagning än så. SKR

bedömer att prognosläget är så utomordentligt osäkert så att dom avstår från att gå ut med helt ny skatteunderlagsprognos i förväg just nu. Däremot kommer dom att den 20:e mars komma med en uppdaterad bild av läget som ett extra underlag för kommunernas och regionernas skatteintäktsberäkningar.

8 Den sammanställda redovisningen

Den sammanställda redovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Årets sammanställda redovisning är baserad på respektive bolags fastställda årsredovisning för år 2019. Kommunens redovisningsprinciper har varit vägledande vid upprättandet av koncernredovisningen. Komponentavskrivning skedde för kommunens investeringar med början 2014, medan Laxå Vatten AB och Laxå Värme AB redovisade enligt K2 metoden. Under år 2018 övergick två av de helägda bolagen AB LaxåHem och Laxå Kommunfastigheter AB till att redovisa enligt K3, vilket b.l.a. innebär komponentredovisning av anläggningstillgångarna och omräkning även bakåt i tiden. Någon justering för olikheter i avskrivningsprinciper har inte gjorts i den sammanställda redovisningen för de bolag som fortfarande redovisar enligt K2. Någon justering har heller inte gjorts på gamla investeringar i kommunen. De flesta byggnader återfinns i bolagen. Skattesatsen för att beräkna uppskjuten skatt på dotterföretagens obeskattade reserver uppgår till 21,4%

Utdelning från Laxå Kommunfastigheter AB till kommunen gjordes under året med 987 tkr, vilket föreslogs i bolagets årsredovisning för år 2018. Laxå Kommunfastigheter föreslår även i år i sin vinstdisposition en utdelning till ägaren Laxå Kommun.

I den kommunala koncernen ingår ett kommunalförbund, se tabell, där kommunens andel understiger 20 %. Förbundet är ändå medtaget eftersom det kräver stort engagemang, har relativt stor omsättning samt att kommunen ingått solidarisk borgen för förbundets långfristiga skulder.

Koncernens ekonomiska resultat uppgick till -4,9 mnkr (10,3 mnkr). Koncernens soliditet har minskat p.g.a. investeringar som gjorts som även ökat belåningen soliditeten uppgår 8,5 procent vid årets slut (9,8 procent). Att soliditeten minskat beror på att balansomslutningen ökat i och med nybyggnationerna. Koncernens ekonomiska situation är fortsatt svag och det ekonomiska arbetet måste vara prioriterat även framöver. Kassaflödet under året var negativt med 14,1 mnkr.

Konsoliderade företag

Företag	Ägarandel %
Laxåhem	100
Laxå kommunfastigheter	100
Laxå vatten	100
Laxå värme	100
Sydnärkes utbildningsförbund	19
Sydnärkes kommunalförbund	14

9 Resultaträkning

(tkr)		Kommunen			Koncernen	
		Budget 2019	2019	2018	2019	2018
Verksamhetens intäkter	Not 2	93 672	92 409	120 825	221 318	250 971
Verksamhetens kostnader	Not 3,4	-442 800	-451 453	-460 258	-562 081	-570 813
Avskrivningar och nedskrivningar	Not 5	-6 000	-5 141	-5 281	-22 841	-21 116
Verksamhetens nettokostnader		-355 128	-364 185	-344 714	-363 604	-340 958
Skatteintäkter	Not 6	254 150	254 112	249 710	254 112	249 710
Generella statsbidrag	Not 7	102 916	107 248	103 451	107 248	103 451
Verksamhetens resultat		1 938	-2 825	8 447	-2 244	12 203
Finansiella intäkter	Not 8	2 500	4 516	4 592	2 642	2 812
Finansiella kostnader	Not 9	- 500	- 497	-1 213	-5 383	-4 633
Resultat efter finansiella poster		3 938	1 194	11 826	-4 984	10 381
Extra ordinära poster		0	0	0	0	0
ÅRETS RESULTAT		3 938	1 194	11 826	-4 984	10 381

10 Balansräkning

(tkr)		Kommunen			Koncernen	
		Budget 2019	2019	2018	2019	2018
TILLGÅNGAR						
Anläggningstillgångar						
	Immateriella anläggningstillgångar	Not 10	606		606	
	Materiella anläggningstillgångar					
	<i>Mark, byggnader, tekn.anl</i>	Not 11	34 720	31 651	442 646	366 213
	<i>Maskiner och inventarier</i>	Not 12	10 817	10 497	37 770	39 776
	<i>Pågående investeringar</i>	Not 13	0	294	24 279	57 802
	<i>Övriga materiella anläggningstillgångar</i>					
	Finansiella anläggningstillgångar	Not 14	79 812	82 845	31 618	34 651
	Summa anläggningstillgångar		141 100	125 287	536 920	498 442
Omsättningstillgångar						
	Förråd, exploateringsfastigheter	Not 15	3 130	3 262	4 410	4 289
	Fordringar	Not 16	26 000	33 674	48 114	42 464
	Kassa och bank	Not 17	29 000	30 672	66 951	81 042
	Summa omsättningstillgångar		55 000	67 476	119 476	127 795
SUMMA TILLGÅNGAR			196 100	193 431	656 396	626 237
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER						
Eget kapital						
	Årets resultat	Not 18	1 194	11 826	-4 984	10 381
	Resultatutjämningsreserv	Not 18	4 600		4 600	
	Övrigt eget kapital	Not 18	70 303	63 076	56 497	50 898
	Summa eget kapital		71 575	74 902	56 113	61 279
Avsättningar						
	Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	Not 19	7 221	4 427	7 289	4 499
	Andra avsättningar	Not 20	12 916	12 870	19 947	21 093
	Summa avsättningar		20 137	17 297	27 236	25 592
Skulder						
	Långfristiga skulder	Not 21	20 000	22 900	420 976	403 877
	Kortfristiga skulder	Not 22	81 625	84 526	152 071	135 489
	Summa skulder		101 625	107 426	573 047	539 366
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			196 100	193 431	656 396	626 237
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER Not 23						
	Panter och därmed jämförliga säkerheter					
	Ansvarförbindelser					
	<i>Borgensåtagande för kommunägda bolag</i>		409 302	382 226		
	<i>Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna</i>		152 191	156 515	163 256	168 632
	Framtida lokalhyreskostnader (koncerninterna)		334 103	223 347		
	Framtida leasingkostnader (extern operationell)		3 163	5 400		

11 Kassaflödesanalys

(tkr)	Kommunen		Koncernen	
	2019	2018	2019	2018
Årets resultat	1 194	11 826	-4 984	10 381
Just. för poster som inte ingår i kassaflödet mm not 25	8 199	6 291	24 268	22 887
Medel från verksamheten före förändring av rk.	9 393	18 117	19 284	33 268
Ökning(-) / minskning(+) kortfristiga fordringar	-10 528	-1 793	-5 650	-7 157
Ökning(-) / minskning(+) förråd och varulager	132	151	-121	346
Ökning(+)/ minskning(-) kortfristiga skulder	271	-29 671	16 582	-21 040
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-732	-13 196	30 095	5 417
INVESTERINGSVERKSAMHETEN				
Investering i immateriella tillgångar not 10	-606	0	-606	0
Investering i materiella anläggningstillgångar not 11,12	-8 369	-5 422	-63 627	-117 364
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	0	0		0
Investering i finansiella anläggningstillgångar not 14	0	0		-695
Avyttring/amort. finansiella anläggningstillg. not 14	2 949	20 146	2 949	20 146
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-6 026	14 724	-61 284	-97 913
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN				
Nyupptagna lån	0	0	29 050	100 000
Amortering av långfristiga skulder	0	-12 400	-1 451	-13 824
Uppräkning avsättning	0	0	0	0
Ökn./Minskn av långfristiga fordringar	-10 500	0	-10 500	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-10 500	-12 400	17 099	86 176
ÅRETS KASSAFLÖDE	-17 258	-10 872	-14 090	-6 320
Likvida medel vid årets början not 24	47 930	58 802	81 042	87 363
Likvida medel vid årets slut not 24	30 672	47 930	66 951	81 042
FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL	-17 258	-10 872	-14 090	-6 320

12 Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning, LKBR, (2018:597) och i enlighet med RKR redovisningsrekommendationer.

Den nya lagen ska tillämpas på bokslut som upprättas från den 1 januari 2019.

Tillämpningen av den nya lagen har inte inneburit någon ändring av värdering av balansposterna i årsredovisningen. Redovisningsprinciperna är oförändrade i förhållande till föregående år.

Uppskrivning av materiella anläggningstillgångar i koncernen som gjordes år 2018 har eliminerats i koncernredovisningen för år 2018 och 2019. Detta har påverkat posten för materiella anläggningstillgångar och eget kapital.

Redovisningen syftar till att följa god redovisningssed och ge en rättvisande bild av kommunens ställning och resultat för perioden.

Intäkter och kostnader som är kända vid upprättandet av bokslutet periodiseras till den period som intäkten genererats och utgiften kostnadsförs den period då förbrukning skett. Periodisering sker inte för poster under 10 tkr men detta bedöms inte påverka resultatet eftersom samma gräns gällt de senaste åren.

Leverantörsfakturor inkomna efter perioden, men hänförliga till redovisningsperioden har i huvudsak skuldbokförts och belastat verksamhetsperiodens redovisning.

Utställda fakturor efter periodskiftet, men hänförliga till redovisningsperioden har fordringsbokförts och tillgodogjorts periodens redovisning.

Löner som inte betalats ut inom räkenskapsåret men avser räkenskapsåret har periodiserats i årsboksluten 2018 och 2019. Principen ändrades år 2018. Löneskulden avseende december är upptagen som kortfristig skuld.

Sociala avgifter har bokförts som procentuella personalomkostnadspålägg i samband med löneredovisningen. Personalomkostnadspålägget varierar beroende på ålder på personalen, men den absolut största gruppen har ett pålägg på 40,15 procent.

Semesterlöneskuld respektive **okompenserad övertid** bokförs som en kortfristig skuld. Ökning eller minskning av den kortfristiga skulden påverkar finansen.

Övriga löneförmåner som inte betalats ut inom perioden har i likhet med tidigare inte periodiserats, men redovisade kostnader avser 12 månader.

Avsättning för pensioner intjänade från och med 1998 redovisas i balansräkningen som avsättning. Pensioner intjänade före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse i enlighet med den kommunala redovisningslagen.

Pensionsskulden är beräknad utifrån RIPS 07 enligt rekommendationer från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Beräkningen bygger förenklat på livslängdsantagande (hur länge vi lever) samt en kalkylränta som fastställs av SKR. Pensionsskulden motsvarar nuvärdet av de framtida pensionsutbetalningarna.

Avsättning för sluttäckning av deponin och för medfinansiering av kollektivtrafiken gjordes under 2012 och med ytterligare komplettering 2013 gällande sluttäckning av deponin, uppräknig av beloppet för sluttäckning av deponin har skett med 1,8%. Utbetalning av medfinansiering av kollektivtrafiken sker under perioden 2013-2017. Den ingående avsättning för kollektivtrafiken har återförts under år 2019 eftersom avsättningen inte längre föreligger.

Kommande års amorteringar på långfristiga lån bokförs som en kortfristig skuld i årsbokslutet året innan amorteringsåret.

Räntor tillhörande redovisningsperioden har periodiserats.

Anläggningstillgångar skrivs av med planerliga avskrivningen utifrån tillgångens förväntade nyttjandeperiod. Komponentavskrivning skedde för kommunens investeringar för 2014 men bolagen redovisade då enligt K2 metoden. Fastighetsbolagen gick över till att redovisa enligt K3 år 2018, vilket innebär komponentansats vid avskrivning. Någon justering för olikheter i avskrivningsprinciper har inte gjorts i den sammanställda redovisningen. Någon justering har heller inte gjorts på gamla investeringar i kommunen. De flesta byggnader återfinns i bolagen.

De avskrivningstider som används är:

- Byggnader 33 år – delas från 2014 upp i komponenter enligt nedan
- Gator och vägar – Topp skikt har avskrivningstid 10 år medan grundläggningen har en avskrivningstid på 50 år
- Byggnadsinventarier 20 år
- Fordon 10 år
- Lekutrustning 10 år
- Möbler 10 år
- Kompensatoriska hjälpmedel 5 år
- IT investeringar 3-5 år
- Vissa specifika inventarier skrivs av under 15 år

Avskrivning beräknas inte för mark. Linjär avskrivningsmetod tillämpas. Internränta beräknas på bokfört värde för de anläggningstillgångar som verksamheterna brukar. Internräntan för 2019 är 3 %.

Utgifter för löpande reparation och underhåll på fastigheter redovisas som kostnader.

Realisationsvinst respektive realisationsförlust vid avyttring av en anläggningstillgång redovisas som Övrig rörelseintäkt respektive Övrig rörelsekostnad.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde. Mark har obegränsad nyttjandeperiod och skrivs inte av. Linjär avskrivningsmetod används för övriga typer av materiella tillgångar.

Följande avskrivningstider tillämpas på fastigheter(i kommunen anskaffat efter år 2014):

Byggnader

Stommar	50-100 år
Tak	30 år
Badrum och kök	30 år
Värme och sanitet	40-50 år
El, ventilation, styr- och övervakning	15-40 år
Inre ytskikt	10-15 år
Fasader, dörrar, yttertak, fönster	40-50 år
Hissar	25 år

Inga låneutgifter aktiveras.

Nedskrivningar av icke-finansiella tillgångar

När det finns en indikation på att en tillgångs värde minskat, görs en prövning av nedskrivningsbehov. Har tillgången ett återvinningsvärde som är lägre än det redovisade värdet, skrivs den ner till återvinningsvärdet. Vid bedömning av nedskrivningsbehov grupperas tillgångarna på de lägsta nivåer där det finns separata identifierbara kassaflöden (kassagenererande enheter). För tillgångar, andra än goodwill, som tidigare skrivits ner görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras.

Finansiella anläggningstillgångar

Placeringar i räntebärande instrument med benämning Obligationer, förlagsbevis mm i not 11 är värderade till marknadsvärdet på balansdagen. Nedskrivning av anskaffningsvärdet till marknadsvärdet på balansdagen har skett.

Övriga finansiella anläggningstillgångar är upptagna till anskaffningsvärde. Prövning av om nedskrivningsbehov finns har skett.

Exploateringsfastigheter

En värdering utfördes inför bokslut 2014 på exploateringsfastigheterna och det uppskattade marknadsvärdet är avsevärt högre än det bokförda värdet. Minsta värdets princip har använts och därför har ingen justering gjorts på det bokförda värdet.

Nettoredovisning har till och med 2012 skett av utgifter och inkomster på anläggningstillgångar. Rådet för kommunal redovisning kom 2010 ut med en ny rekommendation, RKR 18, avseende redovisning av intäkter. Detta missades när investeringsbidrag erhöles 2010-2012. Intäkterna redovisades i investeringsuppföljningen, men har nettoredovisats i anläggningstillgångarna. 5 860 tkr avser bidrag för renovering av

resecentrum och har en avskrivningstid på 33 år och 878 tkr avser renovering av Ramundeboda och har en avskrivningstid på 20 år.

Statliga investeringsbidrag som erhöles 2013 och under 2014 har redovisats som en förutbetalad intäkt, vilken kommer att lösas upp i takt med anläggningstillgångarnas avskrivningstid.

För att en investering ska klassificeras som en anläggningstillgång ska den ha en ekonomisk varaktighet (mer än tre år) och värdet måste uppgå till minst ett prisbasbelopp, vilket för 2019 är 47 400 kr.

Åtaganden i form av framtida hyreskostnader och leasingavgifter redovisas från och med 2012 under panter och ansvarsförbindelser.

	Kommunen		Koncernen	
	Bokslut 2019	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2018
Not 2 Verksamhetens intäkter				
Måltidsavgift äldreoms.	3 442	3 501	3 442	3 501
Avgifter för barnomsorg	3 165	3 068	3 165	3 068
Hemtjänstavgift	4 140	4 041	4 140	4 041
Hysesint. Äldreomsorg	3 440	3 503	3 440	3 503
Hysesintäkter	0	0	38 019	38 110
Stadsbidr. maxtaxa skolv	0	1 045	0	1 045
Stadsbidr migrationsverke	25 453	45 477	25 453	45 477
Driftbidrag från AMS	9 528	11 472	9 528	11 472
Driftbidrag fr kommuner	2 391	2 278	2 391	2 278
Ers f-kassa pers.ass	3 677	2 820	3 677	2 820
Taxor och avgifter	0	0	29 891	29 572
Utförda externa tjänster	0	0	5 770	-14 046
Övriga intäkter	37 173	43 620	92 402	120 129
Summa	92 409	120 825	221 318	250 971
Not 3 Verksamhetens kostnader				
Inköp av anläggningstillgångar	264	232	264	232
Materialkostnad anläggningstillgångar	209	338	209	338
Lämnade bidrag	8 442	10 526	8 442	10 526
Köp av huvudverksamhet	84 011	92 464	79 709	73 844
Råvaror och förnödenheter	0	0	18 287	12 879
Personalkostnader	277 956	275 712	303 630	301 849
Lokal o markhyror	37 385	35 454	5 500	5 694
Fastighetskostnader - entreprenader	1 590	2 062	15 483	18 094
Bränsle, energi, vatten mm	2 896	2 478	5 808	9 950
Hyra/leasing anläggningstillgångar	753	599	753	599
Förbrukn. o material	11 126	15 549	11 364	15 753
Kontorsmaterial och trycksaker	580	717	580	717
Rep.o.underh.maskiner inv	317	778	317	778
Verksamhetssystem - service	6 208	5 695	6 208	5 695
Tele, IT-komm. o postb	1 224	1 860	1 224	1 860
Kostnader för transportm.	1 950	3 096	1 950	3 096
Övriga kostnader	16 542	12 698	101 820	108 310
Fastighetsskatt	0	0	533	598
Summa	451 453	460 258	562 081	570 813

	Kommunen		Koncernen	
	Bokslut 2019	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2018
Not 4 Arvode och kostnadsersättning till förtroende valda revisorer och biträden				
<i>PWC, biträde till förtroende valda revisorer</i>				
Totalt arvode	490	474		
varav räkenskapsrevision	120	120		
<i>Kostnad förtroende valda revisorer</i>				
Totalt arvode	215	191		
varav räkenskapsrevision	53	48		
Not 5 Avskrivningar				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	0	0	16 276	9 593
Maskiner, inventarier	0	0	2 734	990
Verksamhetsfastigheter	66	66	66	3 577
Publika fastigheter	2 485	2 670	2 485	2 670
Annan fastighet	257	257	257	257
Maskiner	150	238	150	693
Inventarier	1 796	1 645	1 932	2 924
Övrigt	387	405	387	412
Årets avskrivning på uppskrivet belopp	0	0	-737	0
Återförd nedskrivning	0	0	-709	0
Summa	5 141	5 281	22 841	21 116
<i>beräknas på anläggningsinvesteringen tas i drift.</i>				
Not 6 Skatteintäkter				
Årets kommunalskatt	256 417	251 228	256 417	251 228
Föregående års slutavräkning	133	-839	133	-839
Prognos innevarande års slutavräkning	-2 438	-344	-2 438	-344
Justering från tidigare år	0	-335	0	-335
Summa	254 112	249 710	254 112	249 710
Not 7 Generella statsbidrag och utjämningsbidrag				
Statsbidrag	8 217	13 182	8 217	13 182
Inkomstutjämningsbidrag	66 089	60 937	66 089	60 937
Kostnadsutjämningsbidrag	11 723	10 547	11 723	10 547
Regleringsbidrag	3 981	888	3 981	888
Bidrag för LSS-utjämning	6 188	6 940	6 188	6 940
Fastighetsavgift	11 050	10 957	11 050	10 957
Övriga bidr från staten	0	0	0	0
Summa	107 248	103 451	107 248	103 451
Not 8 Finansiella intäkter				
Räntor kommunal utlåning	8	23	8	21
Övriga ränte- och finansiella intäkter	4 508	4 569	2 634	2 791
Varav jämförelsestörande post, försäljning av mark	1 063	726	1 063	726
Summa	4 516	4 592	2 642	2 812

	Kommunen		Koncernen	
	Bokslut 2019	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2018
Not 9 Finansiella kostnader				
Räntor Kommuninvest	443	422	5 282	4 564
Övriga ränte- och finansiella kostnader	54	791	101	69
<i>Varav jämförelsestörande post, förlust värdepapper</i>	84	604	84	604
Summa	497	1 213	5 383	4 633
Not 10 Immateriella tillgångar				
Ackumulerade anskaffningsvärden				
-Vid årets början	0	0	0	0
-Nyanskaffningar	606	0	606	0
-Avyttringar och utrangeringar	0	0	0	0
Vid årets slut	606	0	606	0
Ackumulerade avskrivningar				
-Vid årets början	0	0	0	0
-Avyttringar och utrangeringar	0	0	0	0
-Årets avskrivningar	0	0	0	0
Vid årets slut	0	0	0	0
Redovisat värde vid årets slut	606	0	606	0
Not 11 Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
<i>Ackumulerade anskaffningsvärden</i>				
Vid årets början	63 387	59 826	619 053	555 218
Nyanskaffningar	5 584	3 730	6 496	65 653
Omklassificering	294	0	106 887	-1 650
Uppskrivning	0	0	0	36 300
Eliminering av uppskrivning i koncernen	0	0	0	-36 300
Avyttringar och utrangeringar	-1 087	-168	-5 035	-168
Vid årets slut	68 178	63 388	727 401	619 053
<i>Ackumulerade avskrivningar</i>				
Vid årets början	-31 737	-28 743	-239 522	-224 233
Avyttringar och utrangeringar	1 087	0	5 035	0
Avskrivning på uppskrivning	0	0	-737	-120
Eliminering av avskrivning på uppskrivning	0	0	737	120
Årets avskrivningar	-2 808	-2 994	-17 345	-15 289
Vid årets slut	-33 458	-31 737	-251 832	-239 522
<i>Ackumulerade nedskrivningar</i>				
Vid årets början	0	0	-13 318	0
Återförd nedskrivning	0	0	709	381
Omförd nedskrivning från pågående arbete	0	0	-20 314	-5 404
Årets nedskrivningar	0	0	0	-8 295
Vid årets slut	0	0	-32 923	-13 318
Redovisat värde vid årets slut	34 720	31 651	442 646	366 213

	Kommunen		Koncernen	
	Bokslut	Bokslut	Bokslut	Bokslut
	2019	2018	2019	2018
Not 12 Maskiner och inventarier				
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>				
Vid årets början	39 596	37 805	110 837	104 139
Nyanskaffningar	2 783	1 791	4 372	7 431
Avyttringar och utrangeringar	-798	0	-1 606	-733
Omklassificeringar	0	0	0	0
Vid årets slut	41 581	39 596	113 603	110 837
<i>Akkumulerade avskrivningar</i>				
Vid årets början	-29 099	-26 881	-71 062	-65 699
Avyttringar och utrangeringar	668	0	1 435	584
Årets avskrivningar	-2 333	-2 218	-6 205	-5 947
Vid årets slut	-30 764	-29 099	-75 833	-71 062
Redovisat värde vid årets slut	10 817	10 497	37 770	39 775
Not 13 Pågående investeringar				
-Vid årets början	294	0	57 802	35 360
-Investeringar	0	294	52 756	61 192
-Nedskrivning	0	0	0	-25 718
-Omklassificering	-294	0	-106 593	-17 930
-Omklassificering av nedskrivning	0	0	20 314	5 404
-Kostnadsfört	0	0	0	-506
-Vid årets slut	0	294	24 279	57 802
Redovisat värde vid årets slut	0	294	24 279	57 802
Not 14 Finansiella anläggningstillgångar				
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden:</i>				
- Vid årets början	83 647	103 793	35 453	54 904
- Förvärv	101	0	101	695
- Likvidation av Sydnärkes Renhållning	-50	0	-50	0
- Avyttring	-3 000	-20 146	-3 000	-20 146
Vid årets slut	80 698	83 647	32 504	35 453
<i>Akkumulerade nedskrivningar:</i>				
- Vid årets början	-802	-198	-802	-198
- Årets nedskrivningar	-84	-604	-84	-604
Vid årets slut	-886	-802	-886	-802
Redovisat värde vid årets slut	79 812	82 845	31 618	34 651
<i>AB Laxåhem</i>	4 000	4 000	0	0
<i>Sydnärkes Renhållnings AB</i>	0	50	0	50
<i>Laxå Kommunfastigheter AB</i>	35 100	35 100	0	0
<i>Laxå Värme AB</i>	5 919	5 919	0	0
<i>Laxå Vatten AB</i>	4 000	4 000	0	0
<i>Aktier övriga</i>	42	42	737	867
<i>Marknadsvärde obligationer, förlagsbevis mm</i>	29 448	32 532	29 448	32 532
<i>Långfristiga fordringar</i>	1 000	1 000	1 130	1 000
<i>Långfristiga fordringar hos kommunens koncernföretag</i>	303	202	303	202
<i>Grundfondskapital</i>	0	0	0	0
Summa	79 812	82 845	31 618	34 651

	Kommunen		Koncernen	
	Bokslut 2019	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2018
Not 15 Förråd och exploateringsfastigheter				
Varulager	124	134	1 404	1 161
Fastigheter för exploatering	3 128	3 128	3 006	3 128
Försäljning	-122	0	0	0
Summa	3 130	3 262	4 410	4 289
Not 16 Fordringar				
Kundfordringar	2 388	1 549	8 202	7 608
Osäkra kundfordringar	-87	1	-87	1
Diverse kortfristiga fordringar	11 506	7 970	11 652	10 088
Upplupna skatteintäkter	5 552	3 823	5 797	3 942
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	14 315	9 803	18 270	18 611
Övriga	0	0	4 280	2 214
Summa	33 674	23 146	48 114	42 464
Not 17 Kassa och Bank				
Kassa	48	36	48	36
Bank	30 624	47 894	66 903	81 006
Summa	30 672	47 930	66 951	81 042

	Årets resultat	Resultat-utjämnings-reserv	Övrigt eget kapital
Not 18 Eget kapital			
Kommunen			
Vid ingången av år 2018	0	0	63 076
Årets resultat	11 826	0	0
Eget kapital vid utgången av år 2018	11 826	0	63 076
Vid ingången av år 2019	11 826	0	63 076
Resultatdisposition	-11 826	4 600	7 226
Årets resultat	1 194	0	0
Eget kapital vid utgången av år 2019	1 194	4 600	70 302
Kommunkoncernen			
Vid ingången av år 2018	0	0	87 198
Årets resultat	10 381	0	0
Eliminering uppskrivning materiella	0	0	-36 300
Eget kapital vid utgången av år 2018	10 381	0	50 898
Vid ingången av år 2019	10 381	0	50 898
Förändring mellan åren	0	0	-182
Resultatdisposition	-10 381	4 600	5 781
Årets resultat	-5 971	0	0
Eget kapital vid utgången av år 2019	-5 971	4 600	56 497

	Kommunen		Koncernen	
	Bokslut 2019	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2018
Not 19 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser				
Ingående avsättning	2 849	2 712	2 921	2 811
Ingående avsättning tillkom	0	0	0	0
Sänkning av diskonteringsränta	0	851	0	0
Ränte- och basbeloppsuppräknig	2 962	0	2 964	853
Årets utbetalningar	0	0	-10	-8
Arbetsstagare som pensionerats	0	0	0	0
Ändrad samordning	0	0	0	0
Övrig post	0	0	1	-21
Intjänad PA-KL	0	0	3	0
Avsättning löneskatt	1 410	864	1 410	864
Summa	7 221	4 427	7 289	4 499
Aktualiseringsgrad	96%	96%		
Not 20 Andra avsättningar				
<i>Sluttäckning deponin</i>				
Ingående värde	12 688	12 438	16 944	16 836
Förändrad redovisningsprincip nuvärdesberäknad	0	249	0	0
Avsättning	0	0	-59	0
Indexuppräknig	228	0	228	249
lanspråkstagen avsättning	0	0	0	-141
Utgående värde	12 916	12 687	17 113	16 944
Avsättning statlig infrastruktur (Citybanan)				
Ingående värde	0	183	0	183
Indexuppräknig	0	0	0	0
lanspråkstagen avsättning	0	0	0	0
Utgående värde	0	183	0	183
Övriga avsättningar				
Uppskjuten skatt			2 834	3 966
Summa	12 916	12 870	19 947	21 093
Not 21 Långfristiga skulder				
Ingående skuld	22 900	22 900	403 877	375 301
Återföring årets beräknade amorteringar	0	0	0	470
Amorteringar	0	0	-1 451	-516
Överföring nästa års beräknade amorteringar till	-10 500	0	-10 500	-1 378
Nya långfristigt lån	0	0	29 050	30 000
Utgående balans	12 400	22 900	420 976	403 877
Kommuninvest	22 900	22 900	432 454	403 877
Summa	22 900	22 900	432 454	403 877

	Kommunen		Koncernen	
	Bokslut 2019	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2018
Not 22 Kortfristiga skulder				
Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder	10 500	0	34 791	8 607
Skuld till koncernföretag	0	0	1 405	1 426
Leverantörsskulder	7 733	13 237	21 464	25 106
Skulder till staten	143	101	1 094	661
Personalens skatter, avgifter och löneavdrag	8 465	9 364	10 128	10 915
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	12 608	14 220	27 961	29 822
Semesterlöneskuld	15 318	16 260	18 447	16 983
Ej kompenserad övertid	0	0	0	0
Upplupen löneskuld	3 960	2 982	3 960	5 249
Kortfristig pensionsskuld inklusive löneskatt	17 217	11 502	19 355	14 707
Förutbetald skatteintäkt	0	0	0	0
Övriga kortfristiga skulder	8 853	16 860	13 464	22 012
Summa	84 797	84 526	152 071	135 489
Not 23 Panter & ansvarsförbindelser				
Borgen för kommunala bolag (nyttjad)	409 302	382 226		
Borgen för kommunala bolag (beviljad)	411 564	387 580		
Summa	409 302	382 226		
Panter Laxå hem (Fastigo)			132	125
PanterLaxå fastigheter (Fastigo)			58	56
Borgen för kommunens egna lån hos Kommuninvest i Sverige AB	22 900	22 900		
Pensionsåtaganden före 1998				
Ingående ansvarsförbindelse	155 670	163 059	167 787	172 681
Ränteuppräknig	1 085	1 043	1 311	1 103
Basbeloppsuppräknig	3 807	2 547	3 807	2 697
Gamla utbetalningar	-9 912	-8 669	-10 684	-8 669
Sänkning av diskonteringsräntan	0	0	0	-564
Aktualisering	0	0	0	0
Bromsen	0	0	0	0
Övrig post	1 034	-2 310	1 034	-1 827
Ökning/sänkning av särskild löneskatt	0	0	0	2 366
Ansvarsförbindelse vid årets slut	151 684	155 670	163 256	168 632
Ansvarsförbindelse förtroendevalda	507	845		
Framtida lokalhyreskostnader (koncerninterna)	334 102	223 347		
därav förfaller inom ett år	33 915	27 487		
därav förfaller mellan ett och fem år	70 125	63 197		
därav förfaller senare än fem år	230 062	132 663		
Framtida leasingkostnader (extern operationell)				
därav förfaller inom ett år	1 200	1 600		
därav förfaller mellan ett och fem år	1 963	3 800		

	Kommunen		Koncernen	
	Bokslut 2019	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2018
Not 24 Likvida medel				
Följande delkomponenter ingår i likvida medel				
Kassa och bank	30 672	47 930	66 951	81 042
	30 672	47 930	66 951	81 042

Ovanstående poster har klassificerats som likvida medel med utgångspunkten att:

- De har en obetydlig risk för värdefluktationer
- De kan lätt omvandlas till kassamedel
- De har en löptid om högst 3 månader från anskaffningstidpunkten

Not 25 Övriga upplysningar till kassaflödesanalysen
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet mm

Justering för avskrivningar	5 141	5 281	22 841	21 116
Utrangering av inventarier	130	0	171	0
Justering för nedskrivningar	84	0	-625	604
Justering för avsättningar	2794	604	1 598	218
Justering för ianspråktaga avsättningar	46	406	46	-5
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	4	0	237	954
	8 199	6 291	24 268	22 887

Laxå kommun har i februari 1993, § 5 KF, ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 280 kommuner som per 2018-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas del i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Laxå kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2018-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 404 804 079 439 kronor och totala tillgångar till 406 323 006 299 kronor. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 446 048 829 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 449 733 298 kronor.

13 Driftredovisning

Driftredovisning Belopp i tkr	Redovisade Kostnader	Redovisade Intäkter	Utfall netto 2019	Budget netto	Budget- avvikelse	Utfall netto 2018	Avvikelse Föreg.år.
Kommunstyrelsen							
Politisk verksamhet	4 228	-705	3 524	4 034	510	3 669	362
Infrastruktur, skydd mm	27 142	-4 339	22 803	23 275	472	24 600	1 797
Fritid o Kultur	12 688	-1 637	11 050	10 922	-129	6 734	-4 316
Pedagogisk verksamhet	35 507	-1	35 506	35 106	-400	33 580	-1 926
Vård och omsorg	2 049	0	2 049	2 059	11	1 792	-256
Särskilt riktade insatser	24 214	-21 342	2 872	1 897	-975	8 966	6 094
Affärsverksamhet	1 282	-645	637	886	249	835	198
Adm och samhällsbyggnad	44 181	-17 574	26 607	29 550	2 943	25 157	-1 668
Kommunstyrelsen	151 290	-46 243	105 047	107 729	2 681	105 333	286
Sydnärkes miljönämnd							
Politisk verksamhet	94	-129	-35	95	130	-108	-73
Tillsynsverksamhet	9 650	-8 321	1 329	1 232	-98	1 262	-68
Sydnärkes miljönämnd	9 745	-8 450	1 294	1 327	33	1 154	-140
Barn- och utbildningsnämnd							
Barn- och utbildningsnämnd	566	0	566	584	18	456	-111
Infrastrukt, skydd mm	0	0	0	0	0	0	0
Fritid och kultur	9	0	9	0	-9	5 053	5 044
Pedagogisk verksamhet	119 168	-21 589	97 579	91 219	-6 361	88 196	-9 384
Särskilt riktade insatser	0	0	0	0	0	0	0
Barn- och utbildningsnämnd	119 743	-21 589	98 155	91 803	-6 352	93 705	-4 450
Social- och omsorgsnämnd							
Social- och omsorgsnämnd	634	0	634	429	-205	587	-48
Infrastrukt, skydd mm	23	-465	-441	-455	-13	-417	25
Vård och omsorg	178 666	-24 766	153 900	140 060	-13 840	138 225	-15 676
Särskilt riktade insatser	56	-6 007	-5 951	-3 514	2 437	-2 418	3 534
Social- och omsorgsnämnd	179 379	-31 238	148 142	136 520	-11 621	135 977	-12 164
SUMMA VERKSAMHET	460 157	-107 520	352 638	337 379	-15 259	336 170	-16 469
Finansförvaltning	16 011	-369 843	-353 832	-341 315	12 518	-347 996	17 664
SUMMA TOTALT	476 168	-107 520	-1 194	-3 936	-2 741	-11 826	1 195

14 Investeringar – per projekt

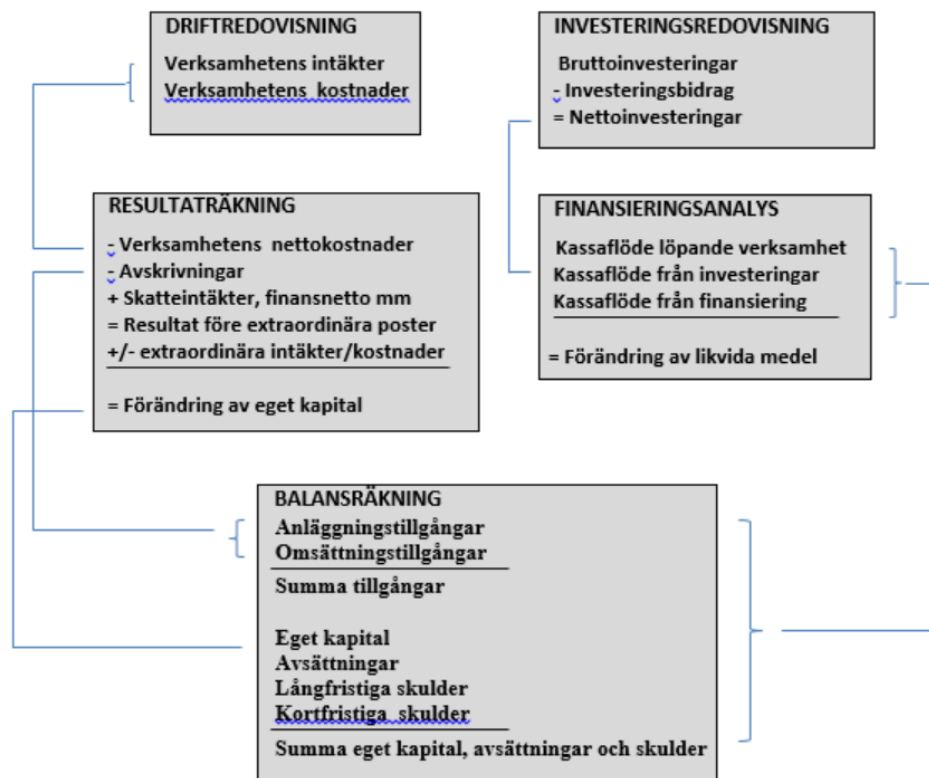
<i>i tkr</i>	Utfall 2019	Budget 2019	Överförda medel 2018	Avvikelse 2019	Överförs till 2020
Kommunstyrelsen					
E-arkiv	-	-	600	600	600
Infrastruktur Västra Laxsjön	-2 867	2 000	-27	-894	-
Projekt Storängen ÅVC	-	-	-267	-	-267
Postgatan etapp 2	-1 662	770	300	-592	-
Inköp av mark från Sveaskog	-810	-	-	-810	-
Lekplatser	-162	-	200	38	238
Utvecklingsplan ytterområde	-210	-	500	290	290
Köksutrustning Ramundergården	-176	200	-	24	-
Ställplatser	-	-	500	-	200
Sydnet 2.0	-	-	1 500	-	-
Ny gataubelysning	-	-	200	-	200
Kultursmyckning	-155	650	-	495	495
Saltängen 12:2	-60	-	-	-60	-
Utredning byggnation	-23	-	-	-23	-
Fiber	-64	-	-	-64	-
Till KS förfogande	-	825	-	-451	165
-Saltängsskolans kök	-195	-	-	-	-
-Sydnet 2.0	-	-	-	-	-
-Larmsystem Kunskapens Hus	-	-	-	-	-
-Gräsklippare	-160	-	-	-	-
-Larm kommunhuset	-149	-	-	-	-
Kommunstyrelsen	-6 693	4 445	3 506	-1 447	1 921
Barn- och utbildningsnämnden					
Elljusspår 2018	-	-	56	56	-
Digitala verktyg förskola	-51	51	-	-	-
Digitala verktyg F-3	-269	269	-	-	-
ITK-skolan	-379	735	-	356	-
Smartboards	-145	145	-	-	-
Barn- och utbildningsnämnden	-844	1 200	56	412	0
Social och omsorgsnämnden					
Sängar Ramundergården	-222	220	-	-2	-
Trygghetslarm	-557	460	-	-97	-
Låssystem Tallbacken	-53	-	-	-53	-
Social- och omsorgsnämnden	-832	680	0	-152	0
Miljönämnden					
Ecos 2	-606	975	-	369	-
Miljönämnden	-606	975	0	369	0
TOTALT KOMMUNEN	-8 975	7 300	3 562	-818	1 921

15 Nyckeltal

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Kommunen								
Antal invånare 31/12	5 552	5 580	5 664	5 656	5 709	5 643	5 637	5 683
Likvida medel, tkr	2 737	7 646	43 399	94 067	41 669	58 802	47 930	30 672
Finansnetto, tkr	-1 522	-299	-405	184	953	2 075	3 379	4 019
Resultat efter finansiella poster	-492	8 057	9 644	14 965	32 437	15 239	11 826	1 194
Nettoinvesteringar, tkr	4 810	1 180	3 805	5 647	4 276	5 076	5 422	8 843
Tillgångar, kr per invånare	31 656	24 203	28 900	38 384	40 537	40 663	35 413	34 037
Skuldsättningsgrad, totala skulder och avsättningar i % av totala tillgångar	110%	107%	100%	93,1%	79,3%	72,5%	62,5%	60,7%
Låneskuld, kr per invånare	22 040	14 202	13 744	13 400	9 371	6 256	4 062	4 030
Totala skulder o avsättningar, kr per invånare	33 715	25 854	28 823	35 723	32 158	22 102	22 126	20 646
Soliditet, eget kapital i % av totala tillgångar	-10,2%	-6,8%	0,3%	7,1%	20,7%	37,5%	37,5%	39,3%
Eget kapital, kr per invånare	-3 110	-1 650	77	2 723	8 379	13 273	13 500	13 390
Koncernen								
Likvida medel, tkr	40 308	45 428	87 539	134 395	77 738	81 042	81 042	66 951
Finansnetto, tkr	-9 417	-9 634	-9 187	-2 811	-5 023	-2 811	-1 821	-2 741
Resultat efter finansiella poster	3 195	11 258	15 548	18 671	36 594	19 399	10 381	-4 984
Skuldsättningsgrad, totala skulder och avsättningar i % av totala tillgångar	104%	101%	98%	95%	89%	85%	90%	91%
Soliditet, eget kapital i % av totala tillgångar	-4,0%	-1,1%	1,6%	4,8%	11,2%	14,9%	9,8%	8,5%

16 Ord och begrepp

Sambandet mellan redovisningsmodellens olika delar kan åskådliggöras på följande sätt:

Resultaträkningen visar hur förändringen av det egna kapitalet under året har uppkommit. Det egna kapitalets förändring kan även utläsas av balansräkningen.

Balansräkningen visar den ekonomiska ställningen och hur den förändrats under året. Tillgångarna visar hur kommunen har använt sitt kapital (i anläggnings- och omsättningstillgångar) respektive hur kapitalet har anskaffats (lång- och kortfristiga skulder samt eget kapital).

Kassaflödesanalysen visar hur årets drift-, investerings- och låneverksamhet mm har påverkat rörelsekapitalet.

Anläggningstillgångar	Fast och lös egendom avsedda att stadigvarande innehas.
Långfristiga skulder	Skulder överstigande 1 år. Hänsyn tas inte bara till den formella löptiden utan också till den beräknade faktiska löptiden.
Anläggningskapital	Bundet eget kapital i anläggningar. Utgör skillnaden mellan anläggningstillgångar och långfristiga skulder.
Avskrivningar	Planmässig värdenedsättning av anläggningstillgångar.
Internränta	Kalkylmässig kostnad för det kapital, som kommunen bundit i de anläggnings-tillgångar som förvaltningarna disponerar.
Kapitaltjänstkostnader	Benämning för internränta och avskrivning.
Omsättningstillgångar	Lös egendom som inte är anläggnings-tillgång.
Kortfristiga skulder	Kortfristiga lån och skulder hänförliga till den löpande verksamheten.
Rörelsekapital	Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Rörelsekapitalet avspeglar kommunens finansiella styrka.
Eget kapital	Kommunens egna kapital består av anläggningskapital (bundet kapital i anläggningar med mera) och rörelsekapital (fritt kapital för framtida drift- och investeringsändamål) och resultatutjämningsreserv, RUR.
Soliditet	Andelen eget kapital av de totala tillgångarna, det vill säga graden av egenfinansierade tillgångar.
Nettokostnader	Driftkostnader efter avdrag för driftbidrag, avgifter och ersättningar. Finansieras med skattemedel.
Nettoinvesteringar	Investeringsutgifter efter avdrag för investeringsbidrag med mera.
Likviditet	Betalningsberedskap på kort sikt (förmåga att betala skulder i rätt tid).

Anläggningstillgångar	Fast och lös egendom avsedda att stadigvarande innehas.
Nyckeltal	Mäter förhållandet mellan två storheter, till exempel skulder i procent av totala tillgångar (skuldsättningsgrad).